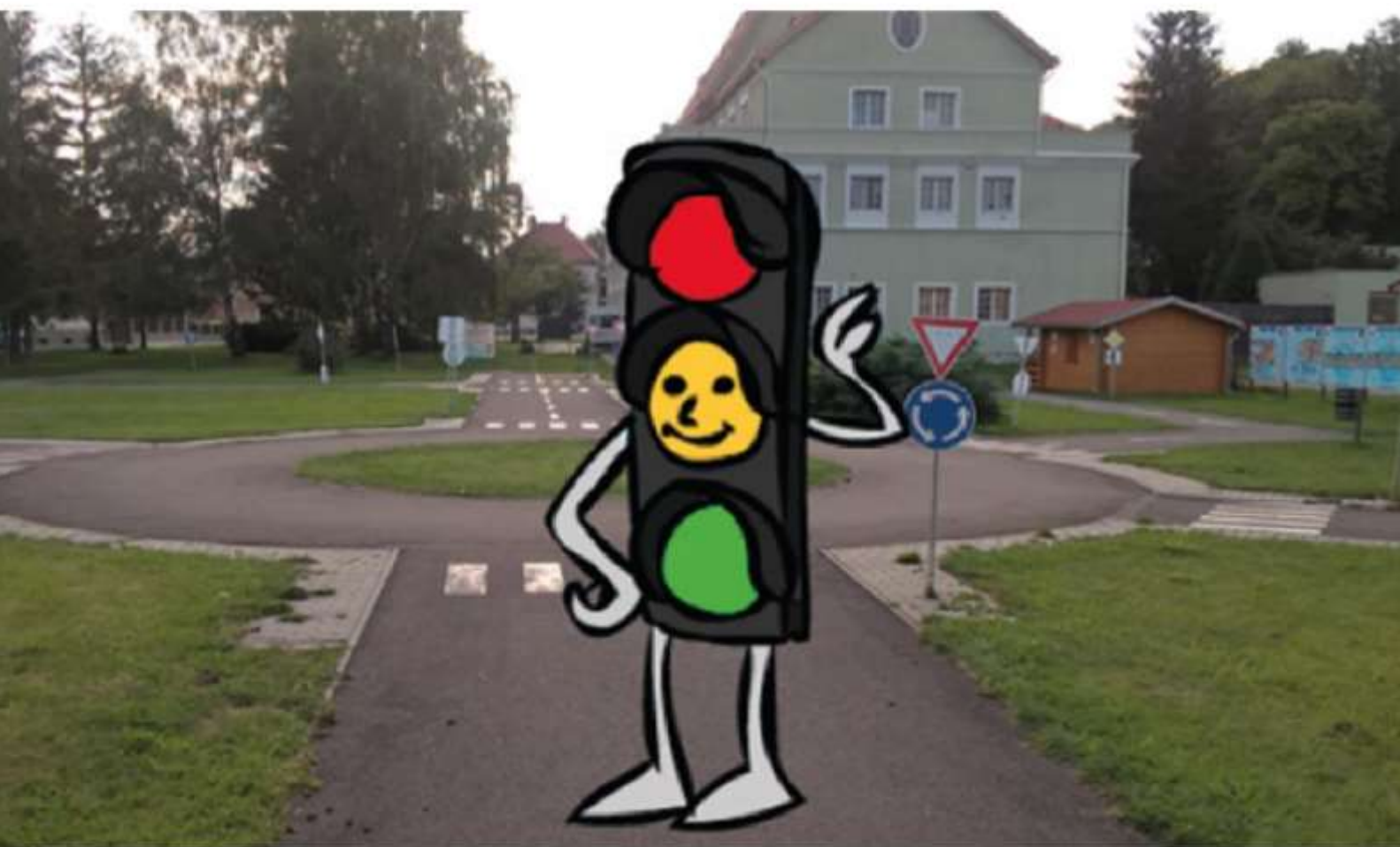

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

METODIKA

Metodika jednotné výuky
na dopravním hřišti

IV. ROČNÍK

UČIVO

Mladý cyklista - příprava žáků pro získání Průkazu cyklisty

Pro žáky 4. ročníku je připraveno edukační video, které se v jednotlivých dílech zabývá okruhy, které je nezbytné zvládnout pro získání průkazu Mladý cyklista. Vždy v souladu s požadavky osnovy pro získání „průkazu“ a také v návaznosti na učebnici Dopravní výchova z nakladatelství Fraus.

Bylo natočeno celkem 14 dílů. Video se jmenuje: SEMAFOREK NA KOLE. Jednotlivými díly provází postavička oživlého semaforu – SEMAFORKA. Každý díl je doplněn metodikou, která obsahuje podrobné znalosti kladené na žáka 4. ročníku.

OBSAH:

DÍL 1

KOLO A VYBAVENÍ CYKLISTY

https://www.youtube.com/watch?time_continue=13&v=amRGgH6E7WY

DÍL 2

VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

<https://www.youtube.com/watch?v=mweymbZTj4M>

DÍL 3

POVINNOSTI ŘIDIČE - CYKLISTY I.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=Ci3zWgp3aCk

DÍL 4

POVINNOSTI ŘIDIČE II

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=PG-Vm9AsOjE

DÍL 5

PŘEDJÍŽDĚNÍ, OBJÍŽDĚNÍ, VJÍŽDĚNÍ

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=je6HlijRLF4

DÍL 6

ZASTAVIT A STÁT

<https://www.youtube.com/watch?v=pxHF8Z5QRMg>

DÍL 7

ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD A VÝSTRAŽNÉ ZNAMENÍ

<https://www.youtube.com/watch?v=-kfKljjfBB0>

DÍL 8

DOPRAVNÍ ZNAČKY ZAKAZUJÍCÍ NEBO OMEZUJÍCÍ JÍZDU NA KOLE

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=EGFiLa1gjJo

DÍL 9

MÍSTA VYHRAZENÁ PRO POHYB CYKLISTŮ/CHODCŮ

<https://www.youtube.com/watch?v=p2t6zvvVNh0>

DÍL 9

DOPRAVNÍ ZNAČKY

<https://www.youtube.com/watch?v=p2t6zvvVNh0>

DÍL 10

POKYNY PŘÍSLUŠNÍKA POLICIE

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=yA2pfO35iZ0

DÍL 11

DOPRAVNÍ ZNAČKY, KTERÉ JSOU URČENY PRO CYKLISTY

<https://www.youtube.com/watch?v=gP7fTcr4Oe4>

Díl 12

DOPRAVNÍ ZNAČKY PRO CYKLISTY, KTERÉ PODÁVAJÍ INFORMACI O SMĚRU
JÍZDY A ZPŮSOBU JÍZDY

<https://www.youtube.com/watch?v=IDDbdsxGf8I>

DÍL 13

VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ - SPECIFICKÉ PRO CYKLISTY

<https://www.youtube.com/watch?v=cjH7k0m8hfl>

DÍL 14

TŘÍBAREVNÁ SOUSTAVA SIGNÁLŮ

<https://www.youtube.com/watch?v=q8Hio0Whjao>

...a něco navíc

RIZIKOVÁ MÍSTA PŘI JÍZDĚ NA KOLE

DÍL 1

KOLO A VYBAVENÍ CYKLISTY

ŘÍDÍTKA A JEJICH OCHRANA

Volné konce řídítek zaslepené, nejlépe gumovými rukojeťmi. Nesmí mít ostré hrany na rukojeti – nebezpečí vážného poranění při nárazu na řídítka.

Brzda přední.

Ochrana páčky brzdy proti poranění – oblý konec.

Dtto brzda zadní - oblý konec.

Účinné na sobě nezávislé brzdy (přední a zadní).

ODRAZKY A JEJICH UMÍSTĚNÍ

Přední odrazka – bílá barva, umístění vpředu pod řídítky. Může být kombinovaná s bílou přední svítilnou nebo blikáčkou.

Zadní odrazka – červená barva, může být kombinovaná se zadní červenou svítilnou nebo odrazovým materiálem obdobných vlastností. Je možno použít i červené blikáčky.

ODRAZKY NA PEDÁLECH

Proč na pedálech? Je vidět nohy, které se pohybují při osvětlení reflektory vozidla a snadno se rozliší cyklista od dalších účastníků provozu (chodec, pes apod.). To je právě velmi důležité pro ostatní účastníky provozu, vědět, kdo se na silnici pohybuje a očekávat chování – předvídat chování.

Odrázky v paprscích kol (oranžová barva, dva kusy) jsou vidět z boku jako pohyb kola a snadno se identifikuje cyklista od dalších účastníků provozu.

PROČ JE DOBRÉ MÍT I NEPOVINNÉ VYBAVENÍ KOLA?

OSVĚTLENÍ KOLA ZA TMY, ZA SNÍŽENÉ VIDITELNOSTI

Nikdy nevíš, jestli nezůstaneš stát někde na silnici nebo třeba u kamaráda a bude tma, pršet, nebo mlha.

Cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým neoslňujícím světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem

červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

Bezpečnost cyklisty

PASIVNÍ BEZPEČNOST CYKLISTY

Pokud se cyklista nechce - nemá moc při pádu odřít nebo vážně zranit, musí se na to dobře připravit.

Do 18 let je povinnost nosit přilbu při jízdě na kole! Platí ze zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Jak se správně nosí přilba.

Málo se zdůrazňuje bezpečné upevnění na hlavě – přitažení, úprava velikosti zadní aretací atd. Když se cyklista předkloní, helma musí pevně držet na hlavě. Pozor na úpravu pásků pod bradou. Nesmí tlačit, ale také nesmí být volné.

Chyby při nasazování si přilby:

- příliš vzadu
- příliš vpředu
- volná helma
- malá helma
- velká helma

Důležité upozornění:

Pokud cyklista spadne a helmou narazí do čehokoliv, doporučuje se zakoupit novou přilbu. Může být prasklá a prasklinu není vidět. Nebude ochraňovat hlavu.

Lebka člověka je sice pevná, ale křehká. (Doporučuje se vysvětlit pojem, „křehký“. Co je ještě křehké – sklo, nádobí z porcelánu, upečené cukroví, atd. Křehký znamená nepevný, snadno se láme apod.)

Něco navíc:

Přilba není na celý život. Velikost hlavy se mění – hlava roste a tak je zapotřebí sledovat, zda přilba ti už není malá.

Dávej pozor na čistotu vnitřní části přilby. Dá se vyjmout. Je prateľná a měla by se udržovat čistá a nepoškozená.

Jak zvýšit svoji viditelnost pro ostatní účastníky provozu?

REFLEXNÍ/FLUORESCENČNÍ DOPLŇKY NA OBLEČENÍ

Rozdíl mezi materiály:

Fluorescenční materiál - zvýšení viditelnosti za denního světla. Bývá většinou z materiálu svítivé žluté, oranžové nebo světle zelené barvy).

Reflexní materiál - odráží světlo za tmy a za snížené viditelnosti.

OBUTÍ

Při jízdě na kole je nezbytné mít na nohou bezpečné obutí, např. dobře zavázané a pevné tenisky.

Zcela nevhodné jsou žabky, sandály apod. Hrozí sklouznutí obutí z nohy nebo z pedálů jízdního kola.

OBLEČENÍ

Vhodné oblečení na kolo je zárukou zmírnění následků pádu. I za vyšší teploty se doporučuje triko s dlouhým rukávem. Není zapotřebí cykloдрес.

Vhodné jsou také chrániče na lokty a kolena především pro ty, kteří začínají jezdit nebo jezdí v terénu.

BRÝLE NA KOLO – JEJICH FUNKCE.

Brýle na kolo slouží jako ochrana proti vlétnutí hmyzu do oka, prachu, oslnění, dešti apod.

RUKAVICE

Rukavice chrání a pomáhají při řízení, resp. brzdění. Jsou účinnou ochranou před zraněním – snížení možnosti odření dlaní. Omezují pocení rukou – ruce nekloužou po páčkách.

BLATNÍKY

Ochraňují jezdce před znečištěním.

ZVONEK

Slouží jako výstraha dalším účastníkům nebo k upozornění. Nezneužívat, ale vhodně používat.

KRYT ŘETĚZU

Chrání nohavice kalhot před zachycením do řetězu. Zabraňuje pádu cyklisty.

VÝBAVA NAVÍC:

Lékárnička, zvláště se doporučuje jako výbava pro jízdu v terénu,

Láhev na pití – cyklisté odborně říkají bidon.

AKTIVNÍ BEZPEČNOST CYKLISTY

Dobré zvládnutí techniky jízdy na kole, včetně dodržování zákonů o jízdě na kole a zásad bezpečné jízdy a účinné brzdy, na sobě nezávislé brzdy.

NĚCO NAVÍC

Jak na kole brzdit?

Kdy používáme zadní a přední brzdu. *Nejlepší způsob, jak zvládnout používání přední brzdy je natrénovat si to na bezpečném místě a to tak, že budeš brzdit oběma brzdami naráz, přitom většinu brzdící síly budeš dávat do přední brzdy. Trénuj prudší zastavování. Zvykneš si na pocit prudkého zastavení, až na hranici, kdy se začne zdvihát zadní kolo. Pozor, hrozí nebezpečí pádu před řídítka! Zbrzdění zadní brzdou trvá dvakrát déle, než samotnou přední brzdou a tak je nebezpečné spolehnout se jen na brzdění zadní brzdou, zvláště při rychlé jízdě. Hrozí pád – přelétnutí přes řídítka. Stejně tak je nebezpečí pádu přes řídítka v okamžiku velmi silného brzdění jen přední brzdou a s vysokým tlakem na brzdovou páčku. Vše lze se naučit v tréninku brzdění. Při brzdění je důležité, aby jezdec obě ruce zapřel o řídítka. Správná technika jízdy při brzdění vyžaduje, aby ses posunul na sedle co nejvíce dozadu proto, a udržel těžiště co nejvíce vzadu. Toto platí vždy, ať už používáš přední, zadní nebo obě brzdy.*

Naučit se brzdit je nezbytností. Ovládat brzdy ze začátku při nízkých rychlostech. Jedeš pomalu, s citem brzdíš až do zastavení, pak povolíš brzdu a zase se plynule rozjedeš. Nejde o to „stát“ na kole, ale umět jet co nejpomaleji a nejplynuleji. Používat obě brzdy, s důrazem na přední páčku, kterou brzdíme, ale ne na plný výkon.

Rovnováha

Při tréninku techniky jízdy na kole je důležité osvojit si základní dovednosti. Zásadní dovedností pro jízdu na kole (koloběžce, odrážedla a dalších) je rovnováha. Trénovat rovnováhu je zapotřebí někde mimo provoz např. na čáře nakreslené na zemi, třeba na parkovišti nebo někde na hřišti. Dát za cíl udržet se ve vymezeném prostoru. Pozor, při jízdě se nikdy nedívat na zem, ale před sebe! Směr pohybu očí svádí jet tam, kam vidím - pokud se koukám na zem. Pokud se dívám před sebe, vidím i nerovnosti v terénu a mohu se jim lépe vyhnout. Pokud jsem v jízdě na kole úplný začátečník, je

vhodné si dát sedlo níž, než potřebuji tak, abych se mohl dotýkat nohama země a pomáhat si ze začátku se odrážet. Až udržím rovnováhu při jízdě, můžu si dát sedlo výš a pokusit se udržet v jízdě šlapáním. Případně požádat o podržení sedla pro udržení stability na kole. Stabilita a rovnováha se lépe udržuje při rychlejší jízdě. Při velmi pomalé jízdě je to docela náročný manévr. Zvládne jej zkušený jezdec.

Další náročný manévr je řízení kola jednou rukou – při dávání znamení o změně směru jízdy. Náročné je to především proto, že je zároveň zapotřebí natáčet řídítka podle toho kam právě jedu. Znamení o změně směru se sice dává jen při započetí manévru, ale i tak je to úkon náročný. Mnoha začínajícím cyklistům činí problém udržet se bez zakolísání a ve směru jízdy.

JAK SE UČIT JEZDIT JEN S JEDNOU RUKOU NA ŘÍDÍTKÁCH?

Nácvik pro „dát znamení o změnu směru“ – tj. jistota při řízení jen jednou rukou

Na rovince zkouším postupně pouštět levou ruku z řídítek. Ruku mám položenou na řídítkách a uvolním její stisk na řídítkách. Nejprve zkouším levou rukou, a když už mi nečiní problém vedení kola, zkouším totéž pravou rukou.

Pokud už zvládám pustit řídítka jednou rukou, zkouším zvednout ruku nad řídítka a postupně trénovat pouštění řídítek, až se dostanu k momentu, že zvládnou jet bez držení kola jednou i druhou rukou. Je to průpravňový cvik pro manévr, kdy budu potřebovat dát znamení o změně směru. Ale je ještě zapotřebí se naučit jen s jednou rukou zatáčet. Kolo udrží směr jízdy rovně, ale do zatáčky je zapotřebí překonat odpor kola a rukou natáčet řídítka dle potřeby. Také je zapotřebí se mírně naklonit směrem do zatáčky (dostředivá síla). Jen tak jsme schopni zatočit a bezpečně projekt. A na rovině, po projetí zatáčkou, se zase narovnat.

Zkoušíme zatáčku vlevo i vpravo s vedením kola pouze jednou rukou. Po zvládnutí techniky jízdy do zatáčky s řízením jednou rukou přidáme znamení o změně směru jízdy. Tomuto cviku je zapotřebí věnovat vysokou pozornost, neboť je to základní komunikační prvek cyklisty s okolím. Pokud cyklista nezvládne tuto část, nemůže do provozu.

Znamení o změně směru jízdy se dává napřímenou rukou (upažení) s nataženou dlaní tak, aby byla vidět co největší plocha ruky. Palec míří vzhůru. Plocha ruky míří dopředu.

Znamení se dává jen před začátkem manévru odbočování.

JAK ZASTAVIT A STÁT

Zastavení a stání je hodně podobný výraz a i zkušení řidiči si rádi tyto pojmy pletou.
ZASTAVIT

Zastavit kolo (vozidlo) je situace např. na semaforech, nebo u DZ „Stůj“, kdy si řidič - jezdec na kole nemůže sám určit, kdy a kde zastaví. Nebo v hustém provozu se stane nehoda a jezdec na kole musí zastavit – také si nevybírám, kde zastaví. Je to nutnost, protože nemůže pokračovat v jízdě. V těchto situacích je zapotřebí být velmi pozorný a sledovat provoz nejen před sebou ale i vedle sebe a opatrně se ohlédnout za sebe. Pamatovat si, že auto – zvláště nákladní nemůže zastavit na „místě“. Vždy je zapotřebí počítat s brzdou dráhou vozidla vozidel za námi.

STÁT

Je situace, kdy jezdec dá znamení o změně směru jízdy, např. k chodníku a přestane šlapat a uvede kolo do klidu, tj. nepojede. Pak kolo buď odstaví, nebo jde za kamarádem /kamarádkou apod. nebo si na výletě chvíli odpočine.

NĚCO NAVÍC

Jak se rozhodnout při koupi kola?

HORSKÉ (MTB),

Vhodné do terénu, zejména prostředí, kde nejsou zpevněné komunikace. Dokáže sice zdolat i silnici, ale konstrukcí a typem pláště pro ni není určeno. Volí jej sportovněji založený cyklista, který chce jezdit mimo cesty. Je výrazně těžší než silniční.

KROSOVÉ

Krosové kolo je vhodné do lehčího terénu, na silnici a cestu. Je ideální pro cykloturistu, který bude většinu času jezdit po polních a lesních cestách či na zpevněných komunikacích. Je naprosto ideální pro cykloturistiku.

TREKINGOVÉ KOLO

Nejvhodnější je na silnici a zpevněnou cestu. Není vhodné jej využívat v jakémkoliv terénu. Výborně slouží jako dopravní prostředek. Lze je pomocí doplňků (blatníky, svítilny, nosič atd.) vytvořit z kola krosového.

SILNIČNÍ KOLO

Rychlé, lehké, vhodné pouze pro kvalitní zpevněné cesty, jako jsou asfalt a beton. Zaručuje sportovní jízdu na silnicích a na uzavřených okruzích. V terénu má velké obtíže, není pro něj vůbec určeno.

DÍL 2

VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

KOLO JE NEMOTOROVÉ VOZIDLO – pohonem je lidská síla. Dnes se rozšiřuje využívání elektromotoru pro pohon kola.

ŘIDIČ je účastník provozu na pozemních komunikacích, který **ŘÍDÍ MOTOROVÉ** nebo **NEMOTOROVÉ VOZIDLO**. I po řidiče nemotorových vozidel platí zákony tak jako pro řidiče motorových vozidel.

Nemotorové „vozidlo“ je např. cyklista, jezdec na koloběžce, jezdec na koni, vozka – řídí vůz tažený koněm/koňmi, krávou a dalšími zvířaty.

Chodec je účastník provozu na pozemních komunikacích. Např. nejen jde, ale vede kolo, jede na sáňkách, tlačí kočárek, jede na kolečkových bruslích – např. inline.

CO ZNAMENÁ OHROZIT

Chovat se tak, aby ostatním účastníkům nevzniklo žádné nebezpečí – např. nedošlo k dopravní nehodě. Třeba vjet na silnici bez řádného rozhlédnutí se přímo před motorové vozidlo anebo i před kolo, chodce. Nebo jet po silnici a bez řádného ukázání rukou náhle změnit směr jízdy, nebo zastavit.

CO ZNAMENÁ OMEZIT

Nepřekážet ostatním účastníkům provozu – např. zastavit v místě, kde překážím na silnici, ale třeba i u okraje chodníku v místě, kde je zúžená silnice.

Každý řidič musí být **ZDRAVOTNĚ ZPŮSOBILÝ= zdravý**.

Nebýt úplně zdravý znamená určitá omezení:

Nejezdit se sádrou na ruce, poraněnou rukou nebo nohou, se zavázaným poraněným okem, ale také v době, kdy jsem nemocný/nemocná. Nemůžu pak plně ovládat nejen kolo, ale může se mi přihodit ještě další úraz.

PRO ŽÁKY 4. ROČNÍKU - SAMOZŘEJMOST:

ZÁKAZ POŽÍVÁNÍ ALKOHOLU OSOBÁM MLADŠÍCH 18 LET

sice není legislativně podložen, ale je zakázaný prodej a podávání alkoholu (zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek).

Zákaz řízení pod vlivem alkoholu platí i pro cyklisty.

V České republice platí nulová tolerance alkoholu dalších návykových látek) – pro budoucí řidiče je vhodné stále připomínat. Děti mohou také poučovat svoje rodiče.

TECHNICKÁ ZPŮSOBILOST

Technicky nezpůsobilé vozidlo i nemotorové vozidlo, je zakázáno řídit.

Co znamená „TECHNICKY NEZPŮSOBILÉ“?

Kolo je ve špatném technickém stavu.

Kdy je kolo ve špatném technickém stavu?

např. kolo nemá patřičné vybavení,

má poškozená řídítka,

nebrzdí,

chybí vidlice v kole atd.

Pokud na kole spadnu a nejde mi dobře ovládní řídítek, raději kolo vedu a nejedu na kole!

Až po kontrole v servisu a případné opravě je kolo technicky způsobilé!

Technický stav kontrolují policisté, zvláště na cyklostezkách.

Kolo ve špatném technickém stavu je nebezpečím nejen pro cyklistu, ale i pro ostatní účastníky provozu – nejde dobře ovládat!

VÝSTRAŽNÉ SVĚTELNÉ ZNAMENÍ

Je krátké přerušované rozsvícení dálkového světla nebo přepínání potkávacích a dálkových světel. Znamení dává řidič motorového vozidla.

CYKLISTU MŮŽE ŘIDIČ MOTOROVÉHO VOZIDLA UPOZORNIT NAPŘ. NA ZÁVADU NA KOLE, NA NEBEZPEČÍ APOD.

VÝSTRAŽNÉ SVĚTELNÉ ZNAMENÍ

Je krátké přerušované rozsvícení dálkového světla nebo přepínání potkávacích a dálkových světel. Znamení dává řidič motorového vozidla.

CYKLISTU MŮŽE ŘIDIČ MOTOROVÉHO VOZIDLA UPOZORNIT NAPŘ. NA ZÁVADU NA KOLE, NA NEBEZPEČÍ APOD.

KAM NESMÍ CYKLISTA VJÍŽDĚT:

DOPRAVNÍ ZNAČKY OMEZUJÍCÍ JÍZDU CYKLISTY:

Místa jsou označena dopravními značkami:

Zákaz vjezdu jízdních kol B 8

Značka zakazuje vjezd cyklistům a jízdu na jízdním kole. Vedení jízdního kola cyklistou je povoleno.

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel B 12

Značka zakazuje vjezd vozidlům vyznačených druhů.

Silnice pro motorová vozidla IZ 2a

Konec silnice pro motorová vozidla IZ 2b

Dálnice IZ 1a

Konec dálnice IZ 1b

RIZIKA JÍZDY NA POZEMNÍ KOMUNIKACI

Cyklista - nechráněný účastník provozu na pozemních komunikacích

Proč je cyklista nechráněným účastníkem provozu na pozemních komunikacích

- Nemá karosérii, ani žádný ochranný rám kolem sebe.
- Na těle má ochráněnou jen hlavu cyklistickou přilbou.
- Pohybuje se většinou v provozu mezi motorovými a nemotorovými vozidly.

Každá situace je pro cyklistu náročná na pozornost při pohybu mezi vozidly a dalšími účastníky provozu – např. chodci, zvláště malé děti a starší lidé.

Cyklista musí **znát a dodržovat** všechna pravidla silničního provozu. Je nejen účastníkem provozu na pozemních komunikacích, ale zároveň řidičem nemotorového vozidla.

Bez jejich znalosti nesmí vyjet na silnici!

Musí dokonale ovládat kolo ve všech dopravních situacích.

Musí umět:

- správně brzdít,
- ovládat manévr odbočení,
- ovládat kolo při jízdě do zatáčky,
- zvládat jízdu z kopce s přibrzděním,
- ale také umět vyjet do kopce, a pokud to cyklista fyzicky nezvládá, je lepší z kola sesednout a kolo vést.

NEBEZPEČNÉ SITUACE, SE KTERÝMI SE MŮŽE CYKLISTA SETKAT NA SILNICI

Rizika

Řidič může cyklistu přehlédnout.

Cyklista náhle vybočí ze směru jízdy např. na nerovnosti na silnici – výpusť kanalizace apod.

Nebezpečná situace je:

Cyklista a nákladní vozidlo s návěsem – tlaková vlna může při předjíždění cyklistu i shodit z kola, zvláště pokud vozidlo jede vysokou rychlostí a cyklista neočekává rázovou vlnu způsobenou projetím vozidla.

Řidič vozidla nemusí cyklistu vidět, pokud se cyklista octne v tzv. slepém úhlu vozidla.

Cyklisté díky tomu, že je kolo snadno přehlédnutelné v provozu, zvláště mezi cross overy, vozidla svojí výškou „zacloní“ cyklistu - dítě, jsou ohroženi v provozu více, než motocyklisté.

PROTO:

Pro jízdu je vhodné vybírat trasu, která vede mimo silnice a jet po cyklostezce. I když si třeba trochu zajede. Je to bezpečnější a navíc cyklista nevdechuje například výfukové zplodiny z vozidel.

Odbočování vlevo

Odbočení vlevo je náročný manévr i pro zkušeného motoristu. Při odbočení vlevo dochází velmi často k dopravní nehodě – řidič vozidla jedoucího za odbočujícím cyklistou přehlédne cyklistu a narazí do odbočujícího cyklisty. Je to častá dopravní nehoda s vážnými následky!

Proto je nezbytné jet na kole čitelně, v tomto případě dávat včas a v dostatečné míře znamení o odbočení.

Sledovat provoz za sebou kolem a kolem sebe.

DÍL 3

POVINNOSTI ŘIDIČE - CYKLISTY

Cyklistická přilba

Povinnost jet na kole jen s přilbou je dáno zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Do 18 let je to dáno zákonem jako povinnost cyklisty.

Proč nosit vlastní cyklistickou přilbu a ne žádnou jinou?

Není přilba jako přilba... I když všechny přilby mají za úkol ochranu hlavy, přece jen nejsou stejné a chybí jim některé vlastnosti bezpečnostní přilby pro cyklisty:

Ochrana spodiny lebeční a ochrana čelní dutiny. Jen správně nasazená a upevněná přilba plní svoji funkci.

Vnější část přilby chrání hlavu před mechanickým poškozením způsobeným nárazem do překážky.

Vnitřní část je určena k tlumení nárazu hlavy při pádu. Ve většině přileb je odnímatelná a pratelná.

Nezbytností je, aby přilba byla správné velikosti a dobře připevněná na hlavě, tedy aby „na hlavě dobře seděla“.

Při výběru přilby je dobré se poradit s odborníkem na výběr cyklodoplňků. Umí nejen poradit s výběrem, ale také ukázat, jak přilbu správně nosit a jak se o ni starat, aby dlouho vydržela a chránila hlavu.

SAMI NA SILNICI

Na silnici se podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, může jezdit samostatně od 10 let. Je povinností a mnohem bezpečnější je používat cyklostezku nebo stezku pro chodce a cyklisty, tam, kde je to možné. Cyklista se pohybuje mimo motorovou dopravu a nedýchá zplodiny z vozidel.

MÍSTA, KDE SE MŮŽE POHYBOVAT CYKLISTA MLADŠÍ 10 LET BEZ DOPROVODU OSOBY STARŠÍ 15 LET:

Cyklista mladší 10 let se může pohybovat bez doprovodu osoby starší 15 let na chodníku, ale musí dávat pozor na chodce. Jezdit může jen po pravé straně chodníku.

Cyklista mladší 10 let se může pohybovat po celé šíři na silnici v OBYTNÉ ZÓNĚ.

Obytná zóna IZ 5a

Konec obytné zóny IZ 5b

Ale i zde musí být cyklista obezřetný. Vozidla sice musí jet jen velmi pomalu, ale i tak hrozí nebezpečí srážky s motorovým vozidlem, pokud se cyklista bude chovat nepřiměřeně.

Cyklista mladší 10 let může jezdit také na STEZCE PRO CYKLISTY.

Stezka pro cyklisty C 8a

Konec stezky pro cyklisty C 8b

a na STEZCE PRO CYKLISTY A CHODCE.

Stezka pro cyklisty a chodce společná C 9a

Konec stezky pro cyklisty a chodce společné C 9b

Stejná pravidla platí pro SPOLEČNOU STEZKU PRO CHODCE A CYKLISTY DĚLENOU. Jen s tím rozdílem, že každá skupina uživatelů má vyznačenou vlastní pruh, který smí užívat.

Stezka pro chodce a cyklisty dělení C 10

Konec stezky pro cyklisty a chodce dělené C 10b

Zóna pro cyklisty IZ 9a

Konec cyklistické zóny IZ 9b

Značka označuje oblast, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v cyklistické zóně. V cyklistické zóně se smí pohybovat samostatně i ten, komu není ještě 10 let.

Ve spodní části značky se uvedou nápisem nebo vhodným symbolem jiná vozidla než jízdní kola, kterým je vjezd do Zóny pro cyklisty povolen.

DO PROVOZU NESMÍ CYKLISTA SÁM, JEN V DOPROVODU OSOBY STARŠÍ 15 LET.

Pokud stezka pro cyklisty (chodce a cyklisty) končí, cyklista do 10 let musí vést kolo, pokud nemá doprovod osoby nad 15 let. Po silnici sám nesmí jet.

Kolo se vede tak, že chodec jde po pravé krajnici a vede kolo. Kolo je přitom na straně blíže k vozovce a chodec jde blíže ke krajnici.

NA KOLE SMÍ JET POUZE JEDNA OSOBA – PROČ?

Na kole může jet jen jeden cyklista, pokud není kolo konstruováno pro dva a více jezdců (tzv. dvojšlap). Je to nejen kvůli pohodlí cyklisty, ale hlavně proto, že není zaručená bezpečnost obou jezdců: druhý jezdec si nemá kde opřít nohy, nemá sedlo, nemá se kde chytnout – držet se cyklisty, který řídí, není vůbec dobrý nápad. Končí to většinou pádem a přinejmenším odřeninami.

Jet na „štangli“ je také nevhodné. Těžiště kola je nastaveno na jednoho jezdce, které zaručuje pohodlné a bezpečné ovládání řízení kola. Jakmile je zatíženo dalším jezdce, kolo se špatně řídí, nebrzdí dostatečně a mění jízdní vlastnosti. Je to obdobné, jako když do osobního vozidla by se naložilo 10 metrů cementu. Také dobře nepojede, protože není stavěné na takovou zátěž.

PŘEVÁŽENÍ DĚTÍ

Pro převážení mladších dětí platí také zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích:

Pokud je dítěti méně než 7 roků, musí jet ve zvláštním sedátku, kde má možnost si opřít nohy o opěrky. Jinak musí jet na vlastním kole.

Osoba, která dítě převáží, musí mít více než 15 let.

Převážení dětí je náročné. Váha dítěte změní jízdní vlastnosti kola a osoba, která jede na kole, musí umět kolo se zátěží ovládat. Sedátko může být umístěno za cyklistou – řidičem - nebo může být připevněné na rámu kola. Sedátko vpředu je pro děti do 15 kg. A navíc chování malého dítěte, jako spolujezdce, je velmi nevyzpytatelné.

ZAKÁZANÁ JÍZDA - BEZ DRŽENÍ

V průběhu jízdy na kole není dovoleno JEZDIT BEZ DRŽENÍ ŘÍDÍTEK. Sice kolo by pokračovalo po jistou dobu setrvačností v dráze jízdy, ale je to nebezpečné především proto, že ztratíte možnost kolo ovládat, kdyby nastala krizová situace. Nestačí rychle zareagovat.

NOHY NA ŠLAPADLECH

Zákon zakazuje jízdu bez držení řídítek, stejně tak NESMÍTE JET BEZ OPŘENÝCH NOHOU NA ŠLAPADLECH.

Důvod je stejný: Pokud by došlo ke krizové situaci, jezdec by nemohl rychle zareagovat. Nohy by nestačil rychle vrátit na šlapadla a kolo by bylo neovladatelné. Nejspíš by to skončilo v příkopu a odřeninami - v tom lepším případě.

ZÁKAZ VEDENÍ PSA je zcela jasný. Nejen, že to veterinární zákon považuje za týrání zvířete, ale nebezpečí z pohledu řidiče je, že pes může vběhnout do jízdní dráhy kola (lekne se nějakého podnětu) a strhne sebou i cyklistu nebo vběhne do dráhy vozidlu nebo jinému cyklistovi.

ZÁKAZ VEDENÍ PSA PLATÍ I PRO CYKLOSTEZKU A STEZKU PRO CYKLISTY A CHODCE.

ZÁKAZ TAŽENÍ RUČNÍHO VOZÍKU ZA JÍZDY – asi nikoho nenapadne za sebou táhnout vozík bez řádného připevnění – podobně jako vlečené kolo.

Vlečení kola bez připevnění znamená,

ŽE JEZDEC NA KOLE SE DRŽÍ JEN JEDNOU RUKOU,

NEMŮŽE DÁVAT ZNAMENÍ O ZMĚNĚ SMĚRU – ruku má zaměstnanou vlečením a držením vozíku, musí stále hlídat dráhu vlečeného vozíku. Toto jednání je velmi nebezpečné nejen pro cyklistu, ale pro všechny další účastníky provozu. Stejně tak to platí pro vedení dalšího kola, držení těžké nákupní tašky v ruce apod.

DÍL 4

POVINNOSTI ŘIDIČE II

Povinnost zastavit před přechodem pro chodce

Cyklista je řidič a jako řidiči zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, příkazuje respektovat vše, co platí pro řidiče motorových vozidel.

Příklad: Na okraji chodníku stojí chodec a hodlá zřetelně přejít přes silnici po přechodu. Snaží se navázat oční kontakt s řidičem – cyklistou. Cyklista jej vidí a zpomaluje jízdu – brzdí, a pokud to situace vyžaduje, musí i zastavit.

Pokud cyklista vidí před přechodem pro chodce stát chodce, který chce přejít přes přechod, je povinen zastavit a nechat jej přejít přes přechod. Stejnou povinnost mají vozidla v přilehlých jízdních pruzích – musí zastavit a nechat chodce přejít. Pro chodce tato situace znamená být velmi pozorný a sledovat, zda řidiči vozidel ve všech pruzích jej vidí a zastavují/stojí.

POZOR ALE NA OBRÁCENOU SITUACI – CYKLISTA V ROLI CHODCE:

Před přechodem pro chodce musí cyklista z kola sesednout a kolo přes přechod jen vést, nesmí na něm jet. Rozhlíží se kolem sebe - vlevo a pak vpravo a zase vlevo. Na přechod může vstoupit až v okamžiku, kdy vidí, že vozidla zastavují a tzv. „pouští“ na přechod přes silnici.

Po celou dobu přecházení sleduje dění kolem sebe. Auta musí zůstat stát.

ANI CYKLISTA NEMÁ PŘEDNOST PŘED VOZIDLY A TO ANI NA PŘECHODU PRO CHODCE.

Přechod pro chodce V 7a

Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce V 8b

Pokud jej hodlá cyklista užít, musí počkat, až přejedou všechna vozidla a poté jej jízdou překoná, je-li silný provoz, je lepší sesednout z kola a chovat se jako chodec.

CYKLISTA NEMÁ PŘEDNOST PŘED VOZIDLY A TO ANI NA PŘEJEZDU PRO CYKLISTY.

V PŘÍPADĚ, ŽE CYKLISTA VEDE KOLO, JE CHODEC A POKUD VSTOUPÍ NA PŘECHOD PRO CHODCE, MÁ PŘEDNOST.

PO CELOU DOBU PŘEJÍŽDĚNÍ SILNICE SLEDUJE DĚNÍ KOLEM SEBE.

DÁT PŘEDNOST V JÍZDĚ

„Dát přednost v jízdě“ znamená umožnit řidičům projet křižovatkou, odbočit, projet zúžením silnice, umožnit projet vozidlům s právem přednosti v jízdě apod.) než budou moci jet ostatní účastníci provozu.

Jiným slovem se dá také říct, že je to „výhoda“ pro ostatní.

Pro řidiče znamená povinnost nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v něm nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy. Ovšem je zapotřebí dát řidičům najevo, že o své povinnosti vím – tzn., že zůstanu stát a nepokračuji v jízdě – dávám přednost vozidlům a všem účastníkům provozu, kteří mají přednost v jízdě.

CHOVÁM SE ZŘETELNĚ PRO OSTATNÍ.

Hlavní komunikace – vyznačena dopravní značkou:

Hlavní pozemní komunikace - P 2

Konec hlavní pozemní komunikace - P 3

Vozidla, která jedou po hlavní silnici, mají přednost v jízdě před vozidly přijíždějícími z vedlejší pozemní komunikace.

Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací - P 1

Řidič - cyklista přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě všem vozidlům, jak motorovým, tak i nemotorovým nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci. Tvar křižovatky je dán dodatkové tabulce.

Dej přednost v jízdě - P 4

Řidič – cyklista musí dát přednost v jízdě všem vozidlům, jak motorovým, tak i nemotorovým nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci a tramvajím.

SOUVISEJÍCÍ DOPRAVNÍ ZNAČKY

Stůj, dej přednost v jízdě - P 6

Zde se musí řidič – cyklista zastavit v křižovatce na takovou vzdálenost, kde má dobrý výhled do křižovatky (řidič – cyklista musí zastavit vozidlo – kolo na takovém místě, odkud má do

křižovatky náležitý rozhled). Pokračovat v jízdě může tehdy, pokud mu to dopravní situace umožní.

Musí dát přednost v jízdě všem vozidlům, jak motorovým, tak i nemotorovým nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci a tramvajím.

Příčná čára souvislá s nápisem STOP - V 6b

Řidič – cyklista je povinen zastavit vozidlo - kolo před příčnou čarou souvislou. Tuto povinnost **zastavit vozidlo** má každý řidič.

Řidič – cyklista musí dát přednost v jízdě všem vozidlům, jak motorovým, tak i nemotorovým nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci a tramvajím.

Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“ - V 6a

Řidič – cyklista musí zastavit vozidlo – kolo v křižovatce na takovou vzdálenost, kde má dobrý výhled do křižovatky. Pokračovat v jízdě může tehdy, pokud mu to dopravní situace umožní. Musí dát přednost v jízdě všem vozidlům, jak motorovým, tak i nemotorovým nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině

chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci a tramvajím.

KDO MÁ PŘEDNOST V JÍZDĚ

Přednost se řídí dopravními značkami.

Zprava se přednost dává, pokud silnice není rozlišena dopravními značkami, které vyznačují hlavní a vedlejší pozemní komunikaci.

Při vyhýbání má přednost vždy ten, kdo NEMÁ překážku na své straně, pokud není situace řešena dopravními značkami, nebo světelnými signály. Překážka může být stojící auto, nebo práce na silnici apod.

DOPRAVNÍ ZNAČKY UPRAVUJÍCÍ PŘEDNOST

Přednost protijedoucích vozidel – přednost má směr šipky v ČERNÉ BARVĚ

Přednost protijedoucích vozidel P 7

Protože se tyto dvě značky značně pletou, je vhodné si najít nějakou mnemotechnickou pomůcku, jak si význam a chování u těchto značek zapamatovat. Např.: Dvakrát červená „zákazová barva“, zůstává černá a ta platí pro mne.

Přednost před protijedoucími vozidly – přednost má směr šipky v BÍLÉ BARVĚ

Přednost před protijedoucími vozidly P 8

Mnemotechnická pomůcka k této značce: Červená je „zákazová barva“ a tak pokud pro mne platí bílá, můžu jet.

POVINNOST DÁT PŘEDNOST VOZIDLŮM S PRÁVEM PŘEDNOSTI V JÍZDĚ

Přednost se vždy dává vozidlům vybaveným zvláštním výstražným světlem modré barvy (tzv. majáky). Jsou to například vozidla:

vozidla rychlé záchranné služby,

hasičská vozidla

a vozidla Policie ČR.

Něco navíc:

Dále vozidla vězeňské služby, vojenské policie, obecní policie, která určí obec, důlní záchranné služby, poruchové služby plynárenských zařízení, poskytovatele zdravotnické záchranné služby, poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče, ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany, celní správy označená podle zvláštního právního předpisu, generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu.

Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy mohou být vybavena též i vozidla, které stanoví nařízením vláda pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností.

UVOLNĚNÍ JÍZDNÍHO PRUHU PRO VOZIDLA S PRÁVEM PŘEDNOSTNÍ JÍZDY

Vozidla, která jedou v pravém jízdním pruhu, zajedou co nejvíce vpravo (jako cyklista nepokračují v jízdě, slezu z kola a stojím co nejbližší vpravo ke kraji silnice – na krajnici apod.).

CYKLISTA V LEVÉM JÍZDNÍM PRUHU BY SE NEMĚL VŮBEC VYSKYTOVAT!

JÍZDA V OBCI NA SILNICI S VÍCE PRUHY

Cyklista používá JEN pravý jízdní pruh, levý jízdní pruh jen v případě nutnosti použití k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

MOŽNOSTI VEDENÍ KOLA – „CHODEC“ – CYKLISTA

Pokud cyklista vede kolo – **STÁVÁ SE CHODCEM**. Musí jít tak, aby byl co v největším bezpečí před projíždějícími vozidly – jde vždy tak, aby měl kolo vpravo od sebe, tzn. **SMĚREM DO SILNICE. CYKLISTA, KTERÝ VEDE KOLO, JDE PO PRAVÉ STRANĚ SILNICE PŘÍPADNĚ PRAVÉ KRAJNICI.**

Cyklista může kolo také vést po chodníku. Nesmí ohrozit chodce na chodníku. V tomto případě jde vpravo, stejně jako chodci.

DÍL 5

PŘEDJÍŽDĚNÍ, OBJÍŽDĚNÍ, VJÍŽDĚNÍ

Znamení o změně směru (důraz na udržení rovnováhy při zatáčení, pevné držení a ovládání řídicích pák jednou rukou).

Požadavek na jezdce:

CYKLISTA NESMÍ BÝT NA KOLE jakkoliv nejistý.

Na kole si je jistý při projíždění zatáčkou nebo při předjíždění, zvládá bezpečné držení řídicích pák jednou rukou při dávání znamení o změně směru jízdy.

PŘEDJÍŽDĚNÍ/OBJÍŽDĚNÍ/VJÍŽDĚNÍ

RUKA JE PRO CYKLISTU JAKO SMĚROVÉ SVĚTLO, TZV. BLINKR U AUTA (směrová světla).

Opakování:

Znamení o změně směru: natažená ruka na úrovni ramene, dlaň ruky natočená vpřed (kolmo hranou ruky k zemi), palec nahoru.

Jen tak bude plocha dlaně dobře viditelná. Například:

Na silnici stojí nebo jede pomalu auto. Cyklista jej hodlá předjet.

Při objíždění nebo předjíždění stojícího vozidla nebo předjíždění pomalu jedoucí vozidla, cyklista musí dávat znamení o změně směru v jízdě.

Levou rukou dává znamení před započítím předjíždění/objíždění vozidla/překážky a to dostatečně včas, aby dal informaci ostatním účastníkům provozu, co chce dělat – předjíždět.

JÍZDA MUSÍ BÝT ČITELNÁ!

Samozřejmě čitelná jízda platí i pro motorová vozidla – musí dávat znamení o změně směru jízdy.

Před předjížděním/objížděním cyklista musí otočit hlavou pohledem přes levé rameno a přesvědčit se, zda nejede nějaké další vozidlo, které by ohrozil cyklista, nebo by ohrozilo cyklistu.

Před zařazením se před předjížděné/objížděné vozidlo cyklista dává znamení o změně směru pravou rukou.

I během sledování provozu za sebou si musí být cyklista zcela jistý. Na kole musí držet přímý směr, říditky nesmí otáčet jinam, než jede. Cyklista má totiž vždy snahu točit říditky tam, kam se zrovna dívá.

Je to docela těžký manévr a proto je vhodné si jej nacvičovat na cvičné ploše. Až manévr se dokonale zvládne, může cyklista vyrazit na cyklostezku nebo do provozu.

Chování musí být čitelné pro ostatní účastníky provozu. Jinak by ostatní účastníci nevěděli, co má v úmyslu udělat.

POZOR!

PŘI OBJÍŽDĚNÍ STOJÍCÍHO VOZIDLA A TO JAK Z PRAVÉ STRANY NEBO Z LEVÉ STRANY, JE ZAPOTŘEBÍ SI VŠÍMAT, ZDA ŘIDIČ NEBO SPOLUJEZDEC NEOTEVÍRAJÍ DVEŘE. NÁRAZ DO DVEŘÍ BY MOHL MÍT VÁŽNÉ NÁSLEDKY!

VJÍŽDĚNÍ Z MÍSTA MIMO POZEMNÍ KOMUNIKACI, ZE STEZKY PRO CYKLISTY, Z OBYTNÉ ZÓNY, Z PĚŠÍ ZÓNY.

VJEZD Z CYKLOSTEZKY/OBYTNÉ ZÓNY/Z DOMU

Vjíždění na silnici je velmi náročný manévr především na pozornost cyklisty a také na dovednosti. Cyklista dává zároveň znamení o změně směru – vjíždí na pozemní komunikaci. Musí sledovat provoz před sebou, ale také za sebou, zda neohrožuje svým chováním projíždějící řidiče.

Cyklista vjíždí na pozemní komunikaci vždy, když chce vyjet někam na kole (pokud nemá to štěstí a kolem domu, kde bydlí, nevede stezka pro cyklisty, ale i tady musí být pozorný k projíždějícím cyklistům).

Pro výjezd z OBYTNÉ ZÓNY nebo PĚŠÍ ZÓNY platí stejná pravidla jako pro vjíždění na pozemní komunikaci. Stejně tak i pro výjezd z CYKLOSTEZKY nebo STEZKY PRO CHODCE A CYKLISTY platí stejná pravidla jako pro vjíždění na komunikaci.

Místo mimo pozemní komunikaci může být označeno:

Směrový sloupek - Z 11 c

a Z 11 d

Jak se chovat při vyjíždění z místa mimo pozemní komunikaci:

Nejdříve se rozhlédnout kolem sebe, zda nejede motorové či nemotorové vozidlo. Podobně jako u přecházení, se musí rozhlédnout vlevo a také vpravo zda něco nejede. Pokud nic nejede, postavit kolo např. ke krajnici silnice.

Nasednout na kolo, dát znamení levou rukou o změně směru jízdy, aby bylo všem jasné, že cyklista vjíždí na silnici. Zkontrolovat ještě jednou situaci za kolem – krátkým otočením hlavy dozadu a pohledem přes levé rameno.

Odražit se a začít šlapat. Zařadit se na silnici k pravému kraji silnice a jet.

PŘI VJÍŽDĚNÍ NA SILNICI OD KRAJNICE NESMÍM OMEZIT ANI OHROZIT ŽÁDNÉHO ÚČASTNÍKA PROVOZU!

UPOZORNĚNÍ PRO ZAČÍNÁJÍCÍ CYKLISTRY:

PŘI ODBOČOVÁNÍ NEBO PŘEDJÍŽDĚNÍ/OBJÍŽDĚNÍ MUSÍ CYKLISTA DBÁT ZVÝŠENÉ OPATRNOSTI, PROTOŽE JE TO CHVÍLE, KDY SE PŘI DÁVÁNÍ ZNAMENÍ O ZMĚNĚ SMĚRU JÍZDY KOLO ŘÍDÍ JEN JEDNOU RUKOU. JE TO NEBEZPEČNÁ SITUACE.

ODBOČENÍ VLEVO

Je to náročný manévr i pro řidiče motorového vozidla.

Dává znamení o změně směru jízdy včas a v dostatečné míře.

Při odbočení vlevo mají přednost všechna protijedoucí vozidla/cyklisté a tramvaje v obou směrech. Celou dobu odbočování cyklista sleduje provoz kolem sebe a před sebou, a pokud to zvládne, tak i za sebou.

Přednost při odbočování vlevo dává cyklista osobám na přechodu pro chodce. Při odbočení nesmí ohrozit chodce, kteří přecházejí silnici, na kterou odbočuje.

Příklad:

Před odbočením vlevo se cyklista přesvědčí krátkým pohledem dozadu přes levé rameno, zda jej nechce předjet řidič motorového vozidla, který si nevšiml, že cyklista hodlá odbočit.

Cyklista se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy a dává včas a v dostatečné míře znamení o změně směru jízdy.

Kontroluje situaci za sebou, kolem sebe a před sebou.

Najede do křižovatky – teď už drží řídítka oběma rukama a opouští křižovatku.

Je nutné připomenout další možnou nebezpečnou situaci:

Přechod pro chodce a chodci, kteří se na něm pohybují. V tomto případě musí cyklista dát chodcům přednost, snížit rychlost jízdy, popř. bezpečně zabrzdit, dát nohy z pedálů na zem (je to jistější, než zkoušet balancovat na kole – to může až zkušený cyklista), počkat, až je přechod volný ve směru jízdy.

Poté se rozjede a zařazuje se k pravému okraji vozovky a pokračuje v jízdě.

ODBOČENÍ VPRAVO

Křižovatka - A 3

Křižovatka, kde není přednost v jízdě upravena svislými dopravními značkami.

Odbočení vpravo.

Před započítím odbočování cyklista dává znamení o změně směru jízdy pravou rukou ve směru, do kterého bude odbočovat v dostatečné míře a včas. Najede co nejbližší pravému okraji vozovky. Po dokončení manévru odbočení se zařazuje na pravou stranu vozovky.

Po celou dobu drží pevně řídítka, zvládá přibrzdit si do křižovatky při odbočení, zrychlit jízdu po projetí křižovatkou.

Pozor, při odbočování vpravo je cyklista povinen dát přednost chodcům na přechodu ve směru, kam odbočuje. Při odbočení nesmí ohrozit chodce, kteří přecházejí silnici, na kterou odbočuje.

MANÉVR JE JEDNODUŠŠÍ, NEŽ ODBOČENÍ VLEVO.

PŘEDJÍŽDĚNÍ VOZIDEL

Cyklista může předjíždět, pokud neohrozí a neomezí řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého vjede při předjíždění. Před započítím předjíždění musí dát znamení o změně směru jízdy – levou rukou. Pro zařazení se před předjížděné vozidlo (motorové nebo nemotorové) musí dát také znamení o změně směru a to pravou rukou.

Žádný cyklista by se neměl snažit přejíždět motorová vozidla za každou cenu, dokázat si, že na to „mám“. Běžné jízdní kolo je konstruováno na jízdu rychlostí (cca 25-30 km/h).

Motorové vozidlo jede téměř vždy vyšší rychlostí – samozřejmě pokud nestojí. To už je ale objíždění a jiná kapitola.

ZVLÁŠTNÍ PŘÍPAD PŘEDJÍŽDĚNÍ – VPRAVO

Příklad:

Kolona vozidel stojí na světelně řízené křižovatce a čekají na signál „Volno“. Přijíždí cyklista.

Cyklista může vozidla objet vpravo a zůstat stát v křižovatce jako první. Toto předjetí se vyplatí především tehdy, když je v křižovatce vyhrazen prostor pro cyklisty. Navíc signál „Volno“ určený cyklistům pak umožní cyklistovi vyjet dříve, než motorovým vozidlům.

Prostor pro cyklisty V 19

Tříbarevná soustava signálů pro cyklisty –

S 10

Pro cyklisty platí jedno zvláštní pravidlo – předjíždění nebo objíždění vpravo. Podmínkou je, že vozidla stojí anebo se pohybují nízkou rychlostí a cyklista má dostatek místa na projetí kolem vozidel vpravo – bez poškrábání nebo poškození vozidel. Nebo třeba bez pádu na silnici. To neplatí, odbočuje-li vozidlo vpravo a dává-li znamení o změně směru jízdy.

Obdobnou situací je situace např. u železničního přejezdu, kde stojí kolona vozidel na signál „Volno“ na signalizačním zařízení pro zabezpečení železničního přejezdu k projetí přes železniční přejezd předjíždí/objíždí vpravo a cyklista chce odbočit na cyklostezku vpravo. Kolonu předjíždí/objíždí vpravo.

Cyklista se zcela jistě setká se situací, kdy je zapotřebí se otočit do protisměru

OTÁČENÍ SE

nebo

Stezka pro chodce a cyklisty společná
cyklisty dělená

Stezka pro chodce a

Cyklista se potřebuje otočit do protisměru. Dává znamení o změně směru v jízdě levou rukou. Musí se kolem sebe dobře rozhlédnout a ohlédnout i za sebe – nesmí ohrozit chodce/cyklisty a to jak jdoucí/jedoucí za ním tak i protijdoucí/protijedoucí. Na společné stezce pro chodce a cyklisty s vyznačeným pruhem pro chodce může do tohoto pruhu vjet, pokud se potřebuje otočit. Nesmí ohrozit chodce jdoucí ve vymezeném pruhu pro chodce. Po otočení se vrací se do pruhu pro cyklisty.

Stezka pro cyklisty

CYKLISTA SE NESMÍ OTÁČET:

Na přejezdu pro cyklisty – slouží jen pro překonání vozovky.

Na přechodu pro chodce – slouží chodcům jen pro překonání vozovky.

V zatáčce – pro nepřehlednost místa.

Před a na vrcholu kopce nebo stoupání – nepřehlednost místa.

Pod vrcholem kopce nebo stoupání – nepřehlednost místa.

Na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti.

Na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti.

V tunelu a v jeho těsné blízkosti.

Na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem, pokud není místní úpravou stanoveno jinak.

DÍL 6

ZASTAVIT A STÁT

Zastavení a stání je hodně podobný výraz a i zkušení řidiči si rádi tyto pojmy pletou.

Zkusíme se naučit a hlavně vědět, jak se v jednotlivých situacích chovat.

ZASTAVIT (VOZIDLO) = přerušení jízdy z důvodu nezávislého na vůli řidiče

Co je zapotřebí znát

Zastavit kolo (vozidlo) je situace, kdy si řidič – cyklista, nemůže sám určit, kdy a kde zastaví, např. musí zastavit na „červenou“ na semaforu, nebo u DZ „Stůj, dej přednost v jízdě“.

Nebo na silnici se stane nehoda a cyklista musí zastavit – také si nevybírám, kde a kdy zastaví. Je to nutnost, protože nemůže pokračovat v jízdě.

V těchto situacích je zapotřebí být velmi pozorný a sledovat provoz nejen před sebou ale i vedle sebe a opatrně se ohlédnout za sebe.

Pamatovat si, že auto – zvláště nákladní, nemůže zastavit na „místě“. Vždy je zapotřebí počítat s brzdou dráhou vozidla. **CYKLISTA ZASTAVÍ MNOHEM RYCHLEJI!**

Pro bezpečné zastavení je zapotřebí být pozorný pro okamžitou reakci na vzniklou dopravní situaci, a nejen pro bezpečné zastavení. Když by bylo nezbytné, tak také uhnout do bezpečného prostoru.

CO JE ZAPOTŘEBÍ UMĚT PRO BEZPEČNÉ ZABRZDĚNÍ

Umět zabrzdit oběma brzdami tak, aby zastavení, resp. účinek brzd byl co nejefektivnější. Cyklista musí umět odhadnout, kdy je zapotřebí okamžitého zastavení, s ohledem na provoz na silnici i mimo ni, za použití obou brzd s maximálním účinkem – k odvrácení nebezpečí srážky nebo případného nárazu do překážky (vozidlo nebo cokoli jiného). V nouzovém brzdění není čas na přílišné sledování provozu kolem sebe.

Chráníme hlavně sebe, ale také ostatní nechráněné účastníky provozu – chodce, s důrazem na děti a starší osoby.

Například:

Cyklista jede na kole a při jízdě do prudké zatáčky (která je přehledná), a na silnici se objeví ležící předmět, který nelze objet – cyklista a kolo. Kolo leží přes celou šířku silnice. Kousek od kola leží naříkající cyklista. Tvoří překážku v jízdě. Jedoucí cyklista musí nenadále zabrzdít, aby nenarazil do ležícího cyklisty na zemi anebo aby nevletěl do kola a sám nespádl. Cyklista zastaví kolo na bezpečném místě – nejlépe mimo pozemní komunikaci.

Podívá se, co se stalo ležícímu cyklistovi a poskytne mu první pomoc (zavolá např. odbornou lékařskou pomoc, Policii, atd.). Vyčká příjezdu přivolané pomoci. Pak může pokračovat v jízdě. Nemohl si vybírat, kde zastaví – na silnici byla překážka a je jedno, zda to byla dopravní nehoda nebo dopravní značka.

Toto je ukázková situace ZASTAVIT VOZIDLO.

STÁT

Co je zapotřebí znát:

Cyklista si sám určí, kde chce stát. Dá znamení o změně směru jízdy pravou rukou, zajede k chodníku, přestane šlapat a uvede kolo do klidu, tj. stojí. Kolo zaveze domů, nebo jde za kamarádem/kamarádkou, apod.

Rozhodl jsem se, že už dál nepojedu. Chci se najíst a napít. Musím zastavit u chodníku – v městském prostředí, nebo u krajnice silnice – v případě, že jedu po silnici. Nejprve se ohlédnu pootočením hlavy a pohledem přes levé rameno za sebe, zda těsně za mnou nejede někdo na kole nebo jestli nejede nějaké vozidlo. Pokud nic nejede, mohu dát znamení o změně směru v jízdě vpravo - pravou rukou. Než odbočím ke krajnici (kraj silnice), raději se ještě jednou přesvědčím, že nevjedu nikomu do jeho jízdního pruhu a pak už nešlapu, pokračuji jen s přibrzděním kola až do úplného zastavení u krajnice nebo u chodníku. Jak je kolo v klidu – stojí, dám nohy z pedálů na zem, sestoupím z kola a kolo co nejrychleji odstraním ze silnice na chodník nebo co nejdále od krajnice silnice. Kolo postavím tak, aby nikde nepřekáželo a pokud možno ani nemohlo spadnout a jdu se najíst nebo napít.

Toto je ukázková situace „STÁT“. Sám jsem si vybral, kde budu stát.

ZASTAVIT

Znamená uvést vozidlo do klidu na nezbytně dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu (zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích).

DOPRAVNÍ ZNAČKY, KTERÉ SE VZTAHUJÍ K ZASTAVENÍ A STÁNÍ

Zákaz zastavení - B 28

Zastavit znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu.

U cyklistů asi nebude úplně platit „vystoupení“ či „složení nákladu“...

Zákaz stání - B 29

Stát znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení.

DÍL 7

ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD A VÝSTRAŽNÉ ZNAMENÍ

Železniční přejezd je místo vyznačené výstražnými kříži. Podle významu komunikace může to být menší kříž – „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ DZ A32a nebo DZ A32b „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“ doplněný signálem „Dvou červených střídavě přerušovaných světél signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení“ a doplněných „Přerušovaným bílým světlem signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení“. Při přibližování se vlaku k přejezdu zařízení vydává zvuk zvonění nebo houká. A také vlak, když se blíží k přejezdu, vždy houká na dostatečnou vzdálenost.

Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný - A 32a

Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný - A 32b

Světelná signalizace na přejezdu

Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světél - S 13

Dvě červená střídavě přerušovaná světla signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení - S 14 a

Přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení - S 14b

Železniční přejezd je místo, které je nebezpečnější, než většina situací v silničním provozu. Setkávají se zde dva druhy dopravy: kolejová a silniční.

Železniční přejezd je místem, kde musí být všichni účastníci silničního provozu velmi obezřetní a chovat a dodržovat pravidla provozu zvláště odpovědně.

PROČ?

Vlak má větší hmotnost, než jakýkoliv jiný účastník silničního provozu. Ani nákladní vozidlo s návěsem není odolné nárazu vlaku. Natož nechráněný účastník – cyklista nebo chodec.

Na železničním přejezdu při přejíždění přejezdu se cyklista setkává s dalšími účastníky provozu: motorovými vozidly - osobními, nákladními, autobusy apod.

Železniční přejezd je místo, které se nepříliš snadno překonává na kole – nebezpečí podklouznutí kola na kolejnici.

Mnohé přejezdy, zvláště na silnicích III. třídy, místních komunikacích nebo přes polní cesty, jsou nebezpečné povrchem. Kolejště může být vyloženo dřevěnými prachci a i zde je nebezpečí sjetí nebo uklouznutí do kolejnice a případný pád do kolejště.

Při zdolávání přejezdu je vhodnější vyhodnotit, zda není snazší z kola sesednout a kolo převést přes koleje a pak pokračovat v jízdě.

JAK A KDY JE MOŽNO PŘEJÍZDĚT PŘEJEZD

Na přejezd se vjíždí jen s velkou obezřetností. I když svítí „Přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení“, je nezbytné se přesvědčit, že trať je volná a nejede vlak. Zde se orientujeme i sluchem, který nám poskytne informaci, zda se vlak neblíží.

NEBEZPEČÍ PRO CYKLISTY U PŘEJEZDU

ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD OPATŘENÝ ZÁVORAMI

Na železniční přejezd opatřený závorami je možno vjíždět, až když nesvítí výstražné světlo dvou červených střídavě přerušovaných světél signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení a závory jsou již zvednuté. Zvláštní případ může nastat tehdy, pokud má frekventované přejezdové zařízení poruchu. V tomto případě nesvítí ani přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení.

Na přejezdu pak může dávat signalizaci zaměstnanec dráhy a to:

- za denního světla kroužení praporkem žluté nebo červené barvy,

- za snížené viditelnosti kroužením svítilnou (červené barvy).

Poznámka: Mnoho řidičů se dopouští přestupku tím, že vjíždějí na přejezd, když už se zvedají závory, ale červená výstraha ještě zakazuje vjezd. Závory jsou jen doplňková překážka, důležité je světlo dvou červených střídavě přerušovaných světelných signálů přejezdového zabezpečovacího zařízení na přejezdu.

POKUD JE V PROVOZU SVĚTLO DVOU ČERVENÝCH STŘÍDAVĚ PŘERUŠOVANÝCH SVĚTEL, NIKDY NEVJÍŽDÍM NA PŘEJEZD!

I KDYŽ SE NĚKTEŘÍ „HRDINOVÉ“ ROZHODNOU NA PŘEJEZD VJET. JE TO NEJEN PROTIZÁKONNÉ JEDNÁNÍ, ALE VELMI NEBEZPEČNÉ.

Platí pro všechny účastníky provozu:

chodce,

cyklisty,

motocyklisty, vozidla atd.

DÍL 8

DOPRAVNÍ ZNAČKY ZAKAZUJÍCÍ NEBO OMEZUJÍCÍ JÍZDU NA KOLE

KAM CYKLISTÉ NESMÍ VJÍŽDĚT

Na dálnici a na silnici pro motorová vozidla a v místech, která jsou vyznačena dopravní značkou.

Dálnice - IZ 1a

Silnice pro motorová vozidla - I Z 1b

Některé dopravní značky, které zakazují nebo omezují jízdu na kole. Na dálnici ani silnici pro motorová vozidla, které jsou označeny těmito dopravními značkami, cyklista nesmí v žádném případě vjíždět. Jsou to silnice, které jsou určeny jen pro motorová vozidla, která po těchto silnicích jedou vysokou rychlostí a nejsou určena ani pro všechna motorová vozidla.

Po krajnici se zde nesmí pohybovat nejen cyklista, ale ani chodec! Krajnice je určena jen např. pro odstavení poškozeného motorového vozidla.

PĚŠÍ ZÓNA

Pěší zóna je určena především pro chodce. V situaci, kdy na dopravní značce je ve spodní části vyznačeno jízdní kolo, je cyklistům vjezd povolen. Jinak se zde cyklisté nesmí pohybovat.

Do pěší zóny je umožněn vjezd zásobovacím vozidlům – vyznačeno také na spodní straně dopravní značky. Cyklista, pokud má povolen vjezd, musí počít s tím, že může potkat motorové vozidlo. Musí být při jízdě velmi opatrný.

Pěší zóna IZ 6a

Stezka pro chodce, jak značka napovídá, je určena jen pro pohyb chodců, případně pro invalidy, kteří jedou na invalidním vozíku a další osoby, které se zde mohou pohybovat. Např. jsou to i jezdci na segway, online bruslích, lidé na běžkách. Ani dítě mladší 10 let na stezce pro chodce nesmí jet na kole. Stezka pro chodce – zde může cyklista kolo jen tlačít až po úsek, kde stezka pro chodce končí.

CYKLISTA MÁ POVOLENO KOLO JEN TLAČIT.

Stezka pro chodce - C 7a

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel

Značky zakazující vjezd cyklistům jsou dopravní značky, kde je vyobrazeno vozidlo, které nemá povolený vjezd do míst, která jsou takto označena. Může to být značka, kde je vyznačeno více vozidel, která nesmí na silnici označenou vjíždět.

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel - B 12

Může to být dopravní značka „Zákaz vjezdu jízdních kol“ – cyklistům je vjezd a jízda na kole zakázána a ostatním vozidlům je vjezd povolen.

Zákaz vjezdu jízdních kol – B8

Značka zakazuje vjezd cyklistům a jízdu na jízdním kole. Vedení jízdního kola cyklistou je povoleno.

Jiný zákaz B 32

Značka stanoví jiný zákaz než ten, který je možno vyjádřit jinou zákazovou značkou uvedenou v této příloze. Zákaz se vyjadřuje vhodným nápisem nebo určeným symbolem uvedeným uvnitř červeného kruhu.

Je-li na značce uveden nápis „PRŮJEZD ZAKÁZÁN“, nesmí řidič bez důvodu vjet do takto označeného úseku. Za takový důvod se nepovažuje objížďení dopravně složité situace nebo zkracování trasy.

Je-li na značce uveden nápis „CNG“, „LPG“ nebo jiný nápis označující druh pohonu vozidla, je vozidlům s tímto druhem pohonu zakázán vjezd do takto označeného úseku.

Je-li na značce uveden nápis „SMOG“, je zakázaná jízda (nikoli jen vjezd) pro určená vozidla v území, pro které byla vyhlášena smogová situace podle zvláštního právního předpisu.

JINÝ PŘÍKAZ A KONEC JINÉHO PŘÍKAZU

Na dopravní značce je uveden slovně příkaz, na který není piktogram.

Příkazů je více druhů. Nemusí se jen týkat cyklistů.

Jiný příkaz C 14a

Značka ukládá jiný příkaz než ten, který je možno uložit jinou příkazovou značkou. Příkaz je vyjádřen vhodným nápisem na značce, například „Cyklisto, sesedni z kola“, „Přejdi na druhou stranu“ apod.

DÍL 9

MÍSTA VYHRAZENÁ PRO POHYB CYKLISTŮ/CHODCŮ

Zóna pro cyklisty - IZ 9a

Konec zóny pro cyklisty - IZ 9b

Zóna pro cyklisty - IZ 9a

Značka označuje oblast, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla pro provoz v cyklistické zóně. Ve spodní části značky se uvedou nápisem nebo vhodným symbolem jiná vozidla než jízdní kola, kterým je vjezd do cyklistické zóny povolen.

Cyklistická zóna je vyhrazená oblast, kde je povolen pohyb cyklistů po celé šíři pozemní komunikace.

POZOR:

I zde je možnost pohybu motorových vozidel, pokud jsou vyznačena ve spodní části dopravní značky. Vozidla se pohybují sice omezenou rychlostí do $30 \text{ km}\cdot\text{h}^{-1}$, musí umožnit jízdu cyklistům – nesmí je ohrozit, případně musí zastavit vozidlo.

Ale i za těchto podmínek musí být cyklista stále pozorný.

Cyklisté musí umožnit jízdu vozidel v cyklistické zóně.

Vozidla mohou stát jen na vyhrazených místech označených jako parkoviště.

Jízdní pruh pro cyklisty - V 14

Dopravní značka vyznačuje pruh nebo stezku pro cyklisty. Cyklista je povinen jej pro jízdu použít. Pohyb cyklistů je možný jen ve směru šipky. Pokud je pruh vymezený v městském provozu, bývá barevně rozlišený – je červený s hrubším povrchem. DO VYZNAČENÉHO PRUHU SMÍ ŘIDIČ VJÍŽDĚT JEN, POKUD JE TO ZCELA NEZBYTNÉ PRO OBJÍŽDĚNÍ PŘEKÁŽKY NEBO ODBOČOVÁNÍ. MUSÍ DBÁT NA BEZPEČÍ CYKLISTŮ, KTEŘÍ JEDOU V TOMTO VYHRAZENÉM PRUHU. NESMÍ JE OHROZIT. V jízdním pruhu pro cyklisty se mohou pohybovat i jezdci na in linech, koloběžce a dalším sportovní vybavení. Pokud jízdní pruh pro cyklisty končí, cyklista dál pokračuje v jízdě při pravém okraji vozovky.

Piktogramový koridor pro cyklisty - V 20

Piktogramový koridor je dopravní značka, která se využívá především v městském provozu pro upozornění řidičů na zvýšený výskyt cyklistů. Vyznačuje prostor pro cyklisty. Je doprovázen svislou dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ IP 20a. Pokud piktogramový koridor pro cyklisty končí, cyklista pokračuje dál u pravého okraje vozovky nebo přejíždí na cyklostezku, na kterou velmi často piktogramový koridor pro cyklisty navazuje. Piktogramový koridor pro cyklisty je opatřením pro zvýšení bezpečného pohybu cyklistů. Neslouží ani k zastavení ani ke stání a to ani cyklisty. Snižuje se tak bezpečnost i rychlost průjezdu cyklokoridorem.

DÍL 9

DOPRAVNÍ ZNAČKY

Vybrané dopravní značky vhodné pro žáky – cyklisty a chodce a chování u těchto značek.

Zatáčka vpravo A 1a

Zatáčka vlevo A 1b

Dvojitá zatáčka, první vpravo A 2a

Dvojitá zatáčka, první vlevo A 2b

Křižovatka A 3

Křižovatka je bez rozlišení přednosti v jízdě – přednost mají vozidla přijíždějící zprava a to ve všech směrech. Chce to trochu zkušenosti a představivosti, aby si řidič uměl rychle v hlavě promítnout, kdo pojede první atd...

Na kruhovém objezdu mají přednost vozidla, která jedou po kruhovém objezdu. Na kruhový objezd vjíždím směrem vpravo, proti směru ručiček hodinek, znamení o změně směru nedávám. Vjíždím, až když dám přednost všem vozidlům, která by mne mohla ohrozit.

Po objezdu se pohybují po pravé straně.

Křižovatka s kruhovým objezdem - A 4

Nebezpečné klesání - A 5a

Nebezpečné stoupání - A 5b

U obou dopravních značek je dána výstraha směrem k řidiči, že se jedná i mimořádně prudké stoupání či klesání. Cyklista by měl vždy zvážit, zda danou dopravní situaci zvládne (dokáže ubrzdit v případě klesání a zda kopec vyšlape – v případě stoupání).

Není žádnou hanbou z kola slézt a kolo vytlačit nebo svézt z kopce – pozor při vedení kola je cyklista chodec a jde po pravé straně silnice, cyklista jde co nejbližší k okraji vozovky, kolo má po své levé straně.

Nerovnost vozovky - A 7a

V těchto místech musí být cyklista zvláště obezřetný. Pokud přecení svoje síly nebo neodhadne nerovnost a vjede nepřiměřenou rychlostí, může jízda skončit pádem. V místě takto označeném je doporučeno zpomalit na rychlost chůze, ev. i sestoupit z kola a nebezpečné místo obejít.

Po sesednutí z kola je cyklista chodec a jako chodec se musí chovat (po sesednutí z kola, cyklista jde co nejdříve vpravo k okraji vozovky nebo po krajnici, kolo má po své levé straně, do silnice). Po sesednutí z kola cyklista může jít po chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce. Jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

Provoz v obou směrech - A 9

Dopravní značka bývá umístěna tam, kde je zapotřebí upozornit, že je provoz veden obousměrně, na rozdíl od předcházejícího úseku. Upozorňuje také na konec směrově rozdělené komunikace.

Přechod pro chodce - A 11

Upozornění směrem k řidiči, že je zde možno očekávat zvýšený pohyb chodců – přechod pro chodce řidič buď nevidí, nebo jej neočekává.

Chodci - A 12 a

Upozornění směrem k řidiči na místo nebo úsek pozemní komunikace s možností zvýšeného výskytu chodců anebo častého přecházení chodců přes pozemní komunikaci v místě, kde není zřízen přechod pro chodce, např. v místě pro přecházení.

Děti - A12b

Upozornění směrem k řidiči, na místo nebo úsek pozemní komunikace, v jejichž blízkosti se děti často pohybují nebo shromažďují, přecházejí vozovku, nebo kde hrozí zvýšené

nebezpečí jejich nenadálého vběhnutí do vozovky. Umístěna bývá především u škol nebo sportovních zařízení pro děti.

Cyklisté - A 19

Upozornění směrem k řidiči na místo, kde cyklisté vjíždějí na vozovku nebo ji přejíždějí, anebo na úsek, kde se cyklisté často vyskytují.

Železniční přejezd se závorami - A 29

Značka upozorňuje na železniční přejezd vybavený závorami.

Železniční přejezd bez závor - A 30

Značka upozorňuje na železniční přejezd nevybavený závorami.

Železniční přejezd jednokolejný - A 32a

Značka upozorňuje na jednokolejný železniční přejezd. Je-li řidič povinen před železničním přejezdem zastavit vozidlo, zastaví před touto značkou. V tom to případě se používá DZ „Stůj, dej přednost v jízdě!“ nebo „Dej přednost v jízdě!“ Platí i pro cyklisty!

Železniční přejezd vícekolejný - A 32b

Značka upozorňuje na vícekolejný železniční přejezd, kde je potřeba dbát zvýšené opatrnosti pro případ současného průjezdu vlaků z obou směrů. Je-li řidič povinen před železničním přejezdem zastavit vozidlo, zastaví před touto značkou. Platí i pro cyklisty!

Křižovatka hlavní s vedlejší pozemní komunikací - P 1

Značka upozorňuje mimo obec na křižovatku a označuje hlavní pozemní komunikaci. Na značce může být znázorněno i jen levé nebo pravé připojení . V případě složitější křižovatky nebo křižovatky, kde hlavní komunikace neprobíhá v přímém směru, se pod touto značkou použije příslušná dodatková tabulka s vyznačením tvaru křižovatky.

Hlavní pozemní komunikace - P2

Značka označuje zejména v obci hlavní pozemní komunikaci v nejbližší křižovatce nebo uvnitř rozsáhlé nebo složitější křižovatky.

Řidiči pohybující se na hlavní pozemní komunikaci mají přednost v jízdě. Je zapotřebí být obezřetný i v případě, že má řidič přednost v jízdě před vozidly přijíždějícími z vedlejší pozemní komunikace.

Dej přednost v jízdě! - P4

Značka označuje vedlejší pozemní komunikaci. Značku lze použít i uvnitř větší nebo složitější křižovatky nebo na místě, kde se řidiči přikazuje, opakuje nebo zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě.

Řidič je povinen dát přednost v jízdě všem vozidlům přijíždějících po hlavní pozemní komunikaci.

Stůj, dej přednost v jízdě! - P 6

Značka přikazuje řidiči zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled a dát přednost v jízdě všem vozidlům přijíždějícím jak z levé strany, tak i z pravé strany.

Pokračovat v jízdě je možné, až je silnice volná.

Značku lze použít i uvnitř větší nebo složitější křižovatky.

Značka se používá také před železničním přejezdem v kombinaci s výstražným křížem v případě, kdy je nutno přikázat řidiči zastavení vozidla.

Přednost protijedoucích vozidel - P 7

Značka přikazuje řidiči dát přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu v případě, kdy se protijedoucí vozidla nemohou bezpečně vyhnout.

Přednost před protijedoucími vozidly - P 8

Značka informuje řidiče o tom, že řidič protijedoucího vozidla smí do následujícího úseku pozemní komunikace vjet pouze v případě, kdy se jeho a protijedoucí vozidlo mohou bezpečně vyhnout.

Značka se osazuje v opačném směru jízdy než značka „Přednost protijedoucích vozidel“.

Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech - B1

Značka zakazuje vjezd všem druhům vozidel. Platí i pro nemotorová vozidla, pro cyklisty a další nemotorovou dopravu, např koloběžky.

Zákaz vjezdu všech vozidel - B2

Značka zakazuje vjezd všem druhům vozidel na jednosměrnou pozemní komunikaci, v níž je provoz veden opačným směrem.

Zákaz vjezdu všech motorových vozidel - B3

Značka zakazuje vjezd všech motorových vozidel s výjimkou motocyklů bez postranního vozíku.

Zákaz neplatí pro tramvaje a nemotorová vozidla.

Zákaz vjezdu všech vyznačených vozidel - B 12

Značka zakazuje vjezd vozidlům vyznačených druhů. Včetně cyklistů. Na dopravní značce mohou být i jiné piktogramy.

Zákaz odbočení vpravo - B24a

Značka zakazuje odbočování vpravo na nejbližší křižovatce, na účelovou komunikaci v místě jejího připojení nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci.

Zákaz odbočení vlevo - B 24b

Značka zakazuje odbočování vlevo na nejbližší křižovatce, na účelovou komunikaci v místě jejího připojení nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci.

Zákaz zastavení - B 28

Značka zakazuje zastavení nebo stání, tj. uvedení vozidla do klidu, kromě případů vyvolaných okolnostmi v provozu na pozemních komunikacích jako je např. stojící kolona vozidel, na příkaz policisty a apod. Je-li v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedené dobu.

Zákaz stání - B 29

Značka zakazuje stání, tj. uvedení vozidla do klidu na dobu delší, než je doba nezbytně nutná k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob nebo k neprodlenému naložení a vyložení nákladu. Je-li dodatkovou tabulkou v dolní části značky v červeném kruhu uvedena doba, platí zákaz pouze v uvedené dobu.

Kruhový objezd - C 1

Značka přikazuje jízdu po křižovatce s kruhovým objezdem ve směru šipek na značce zobrazených. Je-li značka doplněna značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič vjíždějící na kruhový objezd dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po kruhovém objezdu. Platí i pro cyklistu vjíždějícího na kruhový objezd.

Přikázaný směr jízdy přímo - C2a

Přikázaný směr jízdy vpravo C 2b

Značka přikazuje jízdu ve směru vpravo.

Příkazové dopravní značky - přikázaný směr jízdy (vybrané DZ)

DÍL 10

POKYNY PŘÍSLUŠNÍKA POLICIE

ŘÍZENÍ PROVOZU

Provoz na pozemních komunikacích se řídí dopravními značkami světelnými signály a pokyny policistů. Dopravní značky jsou to krátká a výstižná obrázková sdělení, která srozumitelně informují řidiče o tom, jak se má chovat a jaké chování se očekává od ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích. Pro vlastní bezpečnost a ostatních účastníků provozu je nezbytné dopravní značky znát a umět se u nich patřičně chovat.

SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY

Svislé dopravní značky – jsou umístěny při pravém okraji pozemní komunikace, nebo nad vozovkou, pro zdůraznění mohou být umístěny i při levém okraji vozovky.

Jsou rozděleny do několika skupin:

VÝSTRAŽNÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY – vždy jsou trojúhelníkového tvaru, umístěné vrcholem trojúhelníku nahoru, který je bílý a je lemovaný červeně.

ZÁKAZOVÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY – bílý kruh lemovaný červeně.

PŘÍKAZOVÉ DOPRAVNÍ ZNAČKY – modrý kruh s bílým piktogramem, konec platnosti značky je stejná značka přeškrtnutá červeně, (konec platnosti značky není vždy přeškrtnutý červeně, např. přikázaný směr jízdy vpravo, vlevo, přímo, objíždění).

ZNAČKY UPRAVUJÍCÍ PŘEDNOST – pro tyto značky není jednotný tvar.

INFORMATIVNÍ DOPRAVNÍ ZNAČKY SMĚROVÉ – tabule ukazující směr cíle, dopravní značky specifické pro cyklisty jsou ve žluté barvě.

INFORMATIVNÍ DOPRAVNÍ ZNAČKY PROVOZNÍ – modrý čtverec nebo obdélník s piktogramem v bílé barvě, konec platnosti značky je stejná značka přeškrtnutá červeně,
INFORMATIVNÍ DOPRAVNÍ ZNAČKY ZÓNOVÉ – obdélník/čtverec modré barvy s bílým piktogramem.

DODATKOVÉ TABULKY – doplňují informaci na dopravních značkách.

NENÍ ZAPOTŘEBÍ ZNÁT PŘESNÝ NÁZEV DOPRAVNÍ ZNAČKY, ALE DŮLEŽITÉ JE VĚDĚT, JAK SE CHOVAT U DOPRAVNÍ ZNAČKY.

Vodorovné dopravní značení – je provedeno buď bílou barvou nebo červenou/žlutou barvou přímo na silnici nebo na cyklostezce/stezce pro cyklisty a chodce.

Světelné signály – podávají barevnými signály informaci o tom, jak se má řidič na pozemní komunikaci chovat. Jsou nadřazeny svislému dopravnímu značení.

Pokyny příslušníka Policie ve stejnokroji se řídí provoz na komunikaci.

PŘI ŘÍZENÍ PROVOZU MÁ NEJVĚTŠÍ VÁHU POKYN POLICISTY, KTERÝ JE NADŘAZENÝ NAD VŠECHNY DOPRAVNÍ ZNAČKY, SVĚTELNÉ SIGNÁLY A VODOROVNÉ ZNAČENÍ A DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ. STEJNĚ TAK MŮŽE ŘÍDIT I PROVOZ VOJENSKÝ POLICISTA A PŘÍSLUŠNÍK VOJENSKÉ POŘÁDKOVÉ SLUŽBY, PŘÍPADNĚ STRÁŽNÍK OBECNÍ POLICIE, KTERÝ PROVOZ USMĚRŇUJE.

POKYNY PŘÍSLUŠNÍKA POLICIE VE STEJNOKROJI SE ŘÍDÍ PROVOZ NA KOMUNIKACI.

Pokyn „Stůj!“ pro řidiče přijíždějící směrem k čelu nebo k zádům policisty

Na pokyn „Stůj!“ pro směr, ke kterému stojí policista čelem nebo zády, řidič – cyklista je povinen zastavit vozidlo.

Při pokynu „Stůj!“ může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připazít, postačí-li k řízení provozu postoj*. ¹

„Pozor!“ pro všechny řidiče

Pokyn „Pozor!“, vztyčí-li policista paži nebo předloktí pravé paže se směrovkou, řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě. Řidič jedoucí ve směru předtím volném je povinen zastavit vozidlo. Je-li však již tak blízko, že by nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě.

„Volno!“ pro řidiče přijíždějící směrem k pravému nebo levému boku policisty

Pokyn „Volno“ pro směr, ke kterému stojí policista bokem; řidič může pokračovat v jízdě, dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo. Při pokynu „Volno“ může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připazít, postačí-li k řízení provozu postoj.

„Stůj!“ pro řidiče přijíždějící směrem k zadům a pravému boku policisty

„Volno!“

1. pro řidiče přijíždějící směrem k levému boku policisty odbočující vpravo nebo vlevo,

¹ Vysvětlivka pro žáky: Postoj je, jak člověk stojí.

2. pro řidiče přijíždějící směrem k čelu policisty, pokud odbočuje vpravo,
3. pro chodce přecházející za zády policisty.

Má-li policista pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to „Stůj!“ pro řidiče přijíždějícího směrem k zadům a pravému boku policisty a „Volno“ pro řidiče přijíždějícího směrem k levému boku policisty. Řidič přijíždějící směrem k zadům a pravému boku policisty je povinen zastavit vozidlo. Řidič přijíždějící k levému boku policisty může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo. Řidič přijíždějící směrem k čelu policisty smí odbočovat jen vpravo; chodci smějí přecházet vozovku jen za zády policisty.

„Zpomalit jízdu!“

„Zrychlit jízdu!“

Policista může při řízení provozu dávat i jiné pokyny, například „Zrychlit jízdu!“ vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo „Zpomalit jízdu!“ kýváním paže nahoru a dolů.

K zdůraznění svého pokynu může policista užít znamení píšťalkou.

DÍL 11

DOPRAVNÍ ZNAČKY, KTERÉ JSOU URČENY PRO CYKLISTY

Zákaz vjezdu jízdních kol

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel

Tato značka povoluje vedení kola, ale jízdu nebo jen vjetí do toho prostoru je zakázáno.

Vjezd je zakázán cyklistům, ale chodec – cyklista vedoucí kolo sem může. Cyklistům není povolen vjezd a to ani do 10 let věku. Vstup je povolen jen chodcům – cyklista musí z kola sesednout a kolo vést. Jet zde může např. jezdec na inline bruslích nebo skateboardu.

Stezka pro cyklisty.

Zde může cyklista kolo i vést.

Stezka pro cyklisty je určena pro bezpečný pohyb cyklistů. Na stezce pro cyklisty můžete očekávat pohyb inlinistů, jezdců na segway, nebo skateboardu a podobně. Konec stezky je označen stejnou dopravní značkou, která je přeškrtnuta červeným pruhem. Zde končí výhoda pro cyklisty a jedou buď v dopravním prostředí spolu s motoristy anebo vedou kolo po chodníku.

Stezka pro chodce a cyklisty společná

Stezka pro chodce a cyklisty je určena pro bezpečný pohyb cyklistů mimo motorovou dopravu. Na stezce pro chodce a cyklisty můžete očekávat pohyb chodců, které nesmí cyklista ohrozit, inlinistů, jezdců na segway, nebo skateboardů a podobně. Chodec nesmí ohrozit cyklistu.

Konec stezky je označen stejnou dopravní značkou, která je přeškrtnuta červeným pruhem. Zde končí výhoda pro cyklisty a jedou buď v dopravním proudu spolu s motoristy anebo vedou kolo po chodníku.

Stezka pro chodce a cyklisty dělená

Stezka pro chodce a cyklisty dělená je vyznačena pruhem pro chodce a pruhem pro cyklisty. Je určena pro bezpečný pohyb cyklistů. Na dělené stezce pro chodce a cyklisty můžete očekávat pohyb chodců, které nesmí cyklista ohrozit, inlinistů, jezdců na segway, nebo skateboardů a podobně.

Chodci jdou ve vlastním pruhu, ale mohou se vstoupit do jízdniho pruhu pro cyklisty, pokud by museli se vyhýbat nebo obcházet překážku.

Cyklisté jedou ve svém vyhrazeném pruhu, do pruhu pro chodce mohou vjet jen, pokud by se museli vyhýbat nebo objíždět překážku. Musí dávat znamení o změně směru jízdy.

Konec stezky je označen stejnou dopravní značkou, která je přeškrtnuta červeným pruhem. Zde končí výhoda stezky pro cyklisty, kteří pak jedou buď v dopravním proudu spolu s motoristy anebo vedou kolo po chodníku.

Vyhrazený jízdni pruh

Konec vyhrazeného jízdniho pruhu

Piktogram kola je umístěný v kruhovém poli modré barvy a vyobrazeným jízdním kolem. Konec vymezeného jízdniho pruhu je označen stejnou dopravní značkou. Je označena přeškrtnutím červenou barvou.

S příkázaným jízdním pruhem se můžeme setkat především ve větších městech. Bývá to příkázaný jízdní pruh pro cyklisty, pokud je na vyobrazení kolo. Může zde být i piktogram např. autobusu, pro který je tento pruh také vyhrazen. Cyklista se pohybuje při pravém okraji vyhrazeného jízdního pruhu.

Může zde být i více vyobrazených dopravních prostředků, pro které je pruh vyhrazen (taxi). V dodatkové tabulce bývá vyznačen čas platnosti (např. 10-20). Vyhrazený jízdní pruh bývá označen i vodorovným dopravním značením s vyobrazením vozidel, které mohou pruhu využívat pro integraci cyklo dopravy. Vyhrazený jízdní pruh zvyšuje ochranu cyklistů při průjezdu frekventovaným prostorem.

Na jízdní pruh pro cyklisty smí řidič jiného vozidla vjet v podélném směru rovněž tehdy, není-li přilehlý jízdní pruh pro toto vozidlo dostatečně široký. Při vjíždění na jízdní pruh pro cyklisty nesmí řidič ohrozit cyklistu jedoucího v tomto pruhu. Totéž platí i pro cyklistu – nesmí ohrozit cyklistu, které v tomto pruhu jede.

Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdní pruh vyhrazen to znamená i cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty.

Pokud je na této dopravní značce vyobrazen piktogram jízdního kola, tak jízdní pruh, na kterém je piktogram, je vyhrazeným jízdním pruhem pro cyklisty a musí jej pro jízdu použít.

Značka přikazuje sesednout z kola a kolo jen vést. Pokračovat v jízdě je zakázáno. Stejná dopravní značka přeškrtnutá červeným pruhem ukončuje její platnost a cyklista může pokračovat dále v jízdě – pokud zde není některá z dalších zákazových či příkazových dopravních značek.

Obytná zóna je prostorem, kde se mohou na kole pohybovat děti do 10 let bez dozoru osoby starší 15 let. Děti si zde mohou hrát a jezdit např. na kole v celé šířce plochy obytné zóny. POZOR! Motoristé mohou do této zóny také vjíždět – i když jen omezenou rychlostí a proto je zapotřebí být i zde velmi obezřetný a sledovat dění kolem sebe.

Dopravní značka „Obytná zóna“ - přeškrtnutá červeným pruhem ruší všechny výhody pro děti – Konec obytné zóny.

Pěší zóna je určena především pro pohyb chodců. Pokud není ve spodní části dopravní značky vyznačeno jízdní kolo, je vjezd cyklistům zakázán. Pokud je zde vyznačeno kolo, je zapotřebí se podívat, která vozidla mají povolený vjezd: např. zásobování apod. Pokud mají vozidla povolený vjezd současně s cyklisty, je zapotřebí být velmi obezřetný a sledovat provoz kolem sebe. Cyklista nesmí ohrozit chodce, ale zase cyklistu by mohl při nepozornosti ohrozit řidič motorového vozidla.

V PĚŠÍ ZÓNĚ DÁVEJTE VELKÝ POZOR!

Cyklistická zóna, pokud není ve spodní části vyznačen i jiný druh motorových vozidel, kterým je povolen vjezd, je místem, kde se mohou cyklisté pohybovat po celé šíři vozovky.

Pokud je ve spodní části dopravní značky vyznačen druh vozidla, musí cyklisté umožnit jízdu těmto vozidlům. Vozidla naopak musí jet maximální rychlostí do 30 km.h⁻¹. Řidič motorového vozidla nesmí cyklistu ohrozit. Pokud je to nezbytné pro bezpečnost cyklistů, musí vozidlo zastavit.

Dopravní značka „Cyklistická zóna“ je ukončena černým silnějším přeškrtnutím dopravní značky. Tady výhoda pro cyklisty končí a cyklisty dál pokračuje v dopravním prostředí po pravé straně vozovky, pokud není upraveno dopravním značením jinak.

Jednosměrný provoz

Dodatková tabulka - Jízda cyklistů v protisměru

Dodatková tabulka k dopravní značce „Jednosměrný provoz“ informuje řidiče motorových vozidel, že je zde povolena jízda cyklistů v protisměru. Řidič musí dát pozor, aby neohrozil cyklisty jedoucí v protisměru.

Zákaz vjezdu všech vozidel

Vjezd cyklistů v protisměru povolen - E 12b

Dodatková tabulka E 12b pokud je umístěna pod dopravní značkou „Zákaz vjezdu všech vozidel“ umožňuje vjezd cyklistům do jednosměrné komunikace. Cyklista zde musí být obezřetný, musí sledovat pohyb vozidel. Vjezd vozidel z druhé strany je povolen.

Povolený směr cyklistů

Tabulka za použití odpovídajících směrových šipek vyznačuje možný směr jízdy cyklistů.

DÍL 12

DOPRAVNÍ ZNAČKY PRO CYKLISTY, KTERÉ PODÁVAJÍ INFORMACI O SMĚRU JÍZDY A ZPŮSOBU JÍZDY

Směrové tabule pro cyklisty (přímo, vlevo nebo vpravo) IS 19 a, 19 b a 19 c

Značka informuje o směru a vzdálenosti v kilometrech k vyznačenému cíli (cílech) cyklistické trasy a o čísle (popřípadě jiném označení) této trasy.

Návěst před křižovatkou pro cyklisty IS 20

Značka informuje o směru a čísle (popřípadě jiném označení) cyklistické trasy v místě jejich vzájemného křížení a vyznačuje jejich průběh křižovatkou.

Směrová tabulka pro cyklisty (přímo, vlevo nebo vpravo) IS 21 a, 21 b, 21 c

Značka informuje o čísle (popřípadě jiném označení) cyklistické trasy a označuje její průběh.

Konec cyklistické trasy

Značka informuje o konci značené cyklistické trasy.

DÍL 13

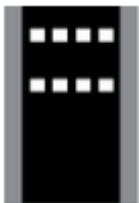
VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ - SPECIFICKÉ PRO CYKLISTRY

JÍZDNÍ PRUH PRO CYKLISTRY

Jízdní pruh pro cyklisty je vyznačená dráha, po které se cyklisté musí pohybovat, pokud je vyznačena. Zvyšuje bezpečnost cyklistů. Cyklista se může pohybovat jen ve směru šipky.

PŘEJEZD PRO CYKLISTRY

Dopravní značka „Přejezd pro cyklisty“ umožňuje cyklistům překonat silnici bez sesednutí z kola. Cyklisté zde musí být stejně pozorní jako u jiných typů přechodů.

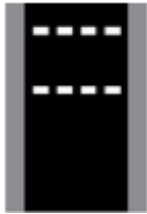
„Přejezd pro cyklisty“ je řádně označený dopravním vodorovným a svislým značením. V tomto případě cyklista přes cyklopřejezd přejíždí. Pokud vjede na přejezd pro cyklisty, řidiči ostatních vozidel přijíždějících zprava i zleva ho musí nechat bezpečně přejet na druhou stranu. Ovšem až v okamžiku, kdy dává jasně najevo, že hodlá na cyklopřejezd vjet.

Přejezd pro cyklisty je vyznačen přerušovanou bílou čarou se čtvercovým tvarem.

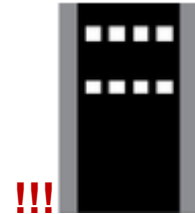
POZOR nezaměnit za:

MÍSTO PRO PŘECHÁZENÍ

Na tomto místě se cyklista chová jako chodec. Sesedne z kola a kolo vede přes místo pro přecházení. Vyznačené místo na silnici je na rozdíl od přejezdu pro cyklisty vyznačeno bílou barvou s obdélníkovým tvarem přerušované čáry! Nemá svislou dopravní značku.

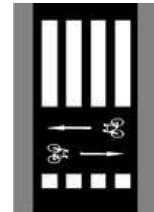
X

Místo pro přecházení V 7b

Přejezd pro cyklisty V 8a

PŘEJEZD PRO CYKLISTY PŘIMKNUTÝ K PŘECHODU PRO CHODCE

Přejezd pro cyklisty – vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty = povinnost použít tento vyznačený pruh. Značka vyznačuje plochu, která je určena pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci.

Pozor při vjíždění do vymezeného pruhu – vjíždějící cyklista nesmí ohrozit cyklistu jedoucího v protisměru v tomto pruhu.

Přechod pro chodce je společný s cyklopřejezdem a je řádně označený dopravním vodorovným značením. V tomto případě cyklista přes cyklopřejezd přejíždí. Pokud vjede na přejezd pro cyklisty, řidiči ostatních vozidel přijíždějících zprava i zleva ho musí nechat bezpečně přejet na druhou stranu.

Ovšem až v okamžiku, kdy dává jasně najevo, že hodlá na cyklopřejezd vjet. Cyklista nesmí vjet na přejezd pro cyklisty, pokud by řidič přijíždějícího vozidla jedoucí po vozovce musel náhle brzdit nebo měnit směr jízdy a mohl vyvolat nebezpečnou situaci. Sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty

Cyklista přejíždí přes vyznačený přechod jen v místech, kde je vyznačena přejížděná plocha čtverci. Přechod pro chodce je společný s cyklopřejezdem a je řádně označený dopravním vodorovným značením. Cyklista vždy přejíždí vpravo. V tomto případě cyklista přes cyklopřejezd přejíždí. Pokud vjede na přejezd pro cyklisty, řidiči ostatních vozidel přijíždějících zprava i zleva ho musí nechat bezpečně přejet na druhou stranu. Ovšem až v okamžiku, kdy dává jasně najevo, že hodlá na cyklopřejezd vjet. Zebra je určena jen pro chodce. Cyklista ji může využít, pokud povede kolo.

PROSTOR PRO CYKLITY – NA KŘIŽOVATCE SE SVĚTELNÝM SIGNALIZAČNÍM ZAŘÍZENÍM

Je označen buď jednoduchým piktogramem jízdního kola, v místech s větší intenzitou dopravy bývá pole zvýrazněno červenou barvou.

Je umísťován ve všech směrech před hlavní STOP čarou světelných křižovatek. Je určený výhradně cyklistům, kteří v něm čekají na světelný signál „Volno“, ostatní vozidla nesmějí do tohoto vyhrazeného prostoru vjíždět.

Plní funkci jen ve chvíli, kdy svítí motorovým vozidlům signál „Stůj“ – červená. Pokud cyklista projíždí křižovatku na signál „Volno“ – na zelenou, má cyklista podmínky jako ostatní účastníci provozu.

Toto místo je také využíváno tam, kde vyznačená cyklostezka navazuje na světelně řízenou křižovatku. Cyklisté se řadí do vyznačeného prostoru a na světelném signalizačním zařízení mají signál „Volno“ dříve, než motorová vozidla. Mají možnost zdolat křižovatku bezpečněji, než ve společném dopravním proudu.

PIKTOGRAMOVÝ KORIDOR PRO CYKLISTRY

Piktogramový koridor pro cyklisty je místo, které je vyznačeno obrysem cyklisty – piktogramem. Motoristy upozorňuje, že je v těchto místech vyšší výskyt cyklistů. Je využíváno v místech s častým pohybem cyklistů. Naznačuje směr pro pohyb cyklistů. V těchto místech je pohyb vozidel a cyklistů souběžný. Pokud končí piktogramový koridor, cyklista pokračuje po běžné komunikaci dál. Pokud to není zcela nezbytné, v koridoru nestůjte ani nezastavujte. Zbytečně by se komplikovala cesta pro projíždějící cyklisty – musí vybočit mezi vozidla.

DÍL 14

TŘÍBAREVNÁ SOUSTAVA SIGNÁLŮ

Signál s červeným světlem „Stůj!“

Signál se žlutým světlem „Pozor!“

Signál se zeleným světlem „Volno“

Tříbarevná soustava s plnými signály S 1a, S 1b a S 1c

Signál s červeným světlem „Stůj!“

Signál znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením (semaforem).

Signál se žlutým světlem „Pozor!“

Signál znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením (semaforem).

Je-li však vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě.

Svítlí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály. Tento signál se současně svítícím červeným světlem „Stůj!“ značí povinnost připravit se k jízdě.

Signál se zeleným světlem „Volno“

Signál znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve

volném směru po přechodu pro chodce a cyklistům přejíždějícím ve volném směru po přejezdu pro cyklisty.

Svítlí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen. Zde je zapotřebí zdůraznit povinnost dát přednost chodcům na přechodu pro chodce. Pokud cyklista zavládne sledovat při udržení zásad bezpečné jízdy světelnou signalizací na přechodu pro chodce ve směru, kam odbočuje, bude vědět, zda pro chodce (cyklisty) na přechodu je už signál „Volno“. Pokud je ve vyhrazeném prostoru pro cyklisty na křižovatce, je možné, že signál „Volno“ ještě nebudou mít ani chodci ani cyklisté ve směru, kam cyklista odbočuje. Ale raději jen zdůraznit „DÁT PŘEDNOST“ chodcům cyklistům na přechodu pro chodce ve směru, kam odbočuje.

Tříbarevná soustava se směrovými signály S 2a, S 2b a S 2c

Signály znamenají pro řidiče povinnost zastavit vozidlo nebo možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka ukazuje. Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo povinnost dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro něž je tento jízdni pruh vyhrazen. Pozor při odbočení dát na přednost chodcům a ev. cyklistům přechodu ve směru, kam se odbočuje.

Tříbarevná soustava se signály pro cyklisty S 10

Barevná škála je stejná jako signály pro motorová vozidla. Červená, žlutá a zelená.

Dvoubarevná signální soustava se znamením „Stůj!“ a „Volno“ S 10

Soustava dvoubarevných signálů je umístěna u přejezdu pro cyklisty, platí pro cyklisty obdobně jako pro chodce signály umístěné na druhé straně pozemní komunikace (na druhé straně přejezdu pro cyklisty). V takovém případě lze užít dvoubarevnou signální soustavu se znamením „Stůj!“ a „Volno“.

Soustava tříbarevných signálů platí pro chodce a cyklisty. Umístěna bývá u přejezdu pro cyklisty přimknutého k přechodu pro chodce.

RIZIKOVÁ MÍSTA PŘI JÍZDĚ NA KOLE

ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD

Mezi kolejová vozidla patří i tramvaje. Kolejnice je vhodné přejíždět jen kolmo na trať.

VÝMOLY

Výmoly na silnici jsou velmi nebezpečné a to jak menší, tak hlavně velké výmoly – nebezpečí proražení pláště pneumatiky, pádu apod.

KALUŽE

Projíždění přes kaluže je docela atraktivní, ovšem i kaluž může být příčinou pádu. Pod hladinu nevidíme a nevíme, co se pod hladinou může skrývat – nebezpečný předmět anebo hloubka kaluže. Nehledě na to, že okraje kaluže mohou být velmi příkré a způsobit nemožnost vyjetí z kaluže ven.

KANÁLOVÉ KRYTY

Cyklisté jezdí většinou v pravé části vozovky. Po najetí na kanálový kryt může dojít k vychýlení z jízdní dráhy. Může následovat i pád z kola.

Je zapotřebí si hlídat, zda nenajíždím na kryt kanálu, který má podélné otvory. Je to sice už jen velmi málo kdy vidět, ale cyklisté se i s touto variantou krytu kanálů mohou setkat.

KAMENNÁ DLAŽBA NA SILNICI

Mnoho měst se vrací ke klasickým kostkám, zvláště v historických centrech měst bývá použití této dlažby dost časté. Dlažba je nerovná, po dešti je velmi kluzká.

SPÁRY MEZI DLAŽBOU

Pokud cyklista vjede do spáry mezi dlažbou, jen velmi špatně se dá tato situace zvládnout bez pádu. Zvláště pokud je kolo opatřeno úzkými pneumatikami – „galusky“ apod.

NEBEZPEČÍ ZAPARKOVANÝCH VOZIDEL

Pokud vozidla stojí zaparkovaná rovnoběžně s krajnicí, je nebezpečí pro cyklistu otevření dveří od vozidla. A to nejen na straně řidiče, ale také u spolujezdce, pokud vozidlo objíždí se zprava. Srážka s otevřenými dveřmi vozidla končí vážným úrazem.

Pokud vozidla stojí zaparkovaná šikmo ke krajnici je nebezpečím při vyjíždění vozidla z řady, že cyklistu přehlédne. Proto pečlivě sledujte koncovky vozidel, zda nesvítí světlo bílé barvy – a auto necouvá.

NEBEZPEČÍ JEDOUCÍCH VOZIDEL

Při odbočování vozidel doprava, se může stát, že řidič přehlédne cyklistu, který se může za vozidlem „schovat“, nebo se řidič řádně nerozhledne kolem vozidla a při odbočování vpravo nedá znamení o změně směru v jízdě vpravo a cyklista neví, že bude měnit směr jízdy a může do vozidla narazit z boku.

PEVNÉ PŘEDMĚTY NA VOZOVCE

Na vozovce se často povalují kousky, které spadly z projíždějících vozidel – části nákladu. Mohou to být rozježděné části dřeva z větví stromů, odpadané protektory z kol nákladních vozidel, a další nečistoty, které vozidlům příliš nepřekáží, ale pro cyklistu znamenají vážné nebezpečí. Sledujte proto, co na silnici leží. Mohou být i součástí vybavení silnice. Příčný práh

Krátký příčný práh

JÍZDA ZA PRUDKÉHO SLUNCE

Nebezpečí oslnění. Pokud se cyklista pohybuje v lese nebo mezi porostem, musí počítat s tím, že se střídá oblast stínu a osvětlené plochy. Je to náročné na zrak a může dojít ke krátkodobému oslnění řidiče – cyklisty (brýle).